

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodo-
ba» v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 ltr - Leto XLI. št. 232 (12.264)

Trst, četrtek, 17. oktobra 1985

Po izstopu PRI iz večine zaradi zadeve Achille Lauro in izpustitve Abasa

Craxijeva vlada pred odstopom

Že včeraj ostavka republikanskih ministrov - KD hoče preprečiti parlamentarno razpravo, čemur nasprotuje KPI - Zaskrbljenost družbenih sil

Tajnik PRI Spadolini

Predsednik vlade Craxi

RIM — Ministrski predsednik vlade Bettino Craxi bo že danes zjutraj sporočil poglavarju države Francescu Cossigi odstop svoje vlade. To je na-
ravni izid krize, ki jo je sprožil včeraj Spadolini z odločitvijo o izstopu

republikanske stranke iz vladne koalicije in posledičnimi uradnimi ostavkami njenih ministrov in podtajnikov. Nič niso namreč zalegla prizadevanja drugih vladnih zaveznikov, zlasti demokristjanov, da bi užujenega

obrambnega ministra odvrnili od njegovega namena, da izvaja skrajne posledice iz odločnega nesoglasja do ravnanja Craxija in Andreottija v sklepnem delu prizadevanj za osvoboditev ugrabljenega ladje Achille Lauro, zlasti pa do izpustitve voditelja PLO Abu Abasa. Prav tako ni krize odvrnilo niti dolgo jutranje srečanje Spadolinija s Craxijem, ki ga je zaman skušal prepričati o upravičenosti in neizogibnosti sprejetih ukrepov, da se zagotovita izpustitev ladje in življenje potnikov in posadke.

Srečanje se je namreč končalo brez najmanjšega zblizanja, tako da je takoj nato vodstvo PRI soglasno odobrilo zelo oster dokument, v katerem ugotavlja, da ni več pogojev za vztrajanje v večini in očita nedoslednost v zunanji politiki, zlasti pa izpustitev Abasa in prečitno podpiranje PLO. Parlamentarne skupine PRI so nato posledično prav tako soglasno sklenile, da republikanski člani vlade takoj odstopijo. Tak sklep ni dopuščal druge možnosti, kot morebiten dogovor o postopku za odstop vse Craxijeve vlade.

In ravno o tem so se včeraj vodila ves dan med voditelji koalicije mrzlična in živčna pogajanja. Craxi je namreč takoj po odstopu ministrov PRI zatrdil, da nasprotuje krizi izven parlamenta in da hoče zato, kot je bilo že nekaj dni napovedano, o vsej zadevi v zvezi z ladjo Achille Lauro poročati danes poslanski zbornici, kjer naj pride do ustreznih odločitev. V tem primeru bi seveda prišlo do ostrega javnega razkola v petstrankarski večini, saj so republikanci napovedali odločno nasprotovanje kakršnikoli obliki odobritve Craxijevega in Andreottijevega ravnanja, nekoliko blažje kritične resolucije pa so najavili tudi socialdemokrati in liberalci.

Proti tej nevarnosti pa so najodločnejše nastopili demokristjani, ki so izrekli nasprotovanje možnosti, da bi se razkol prenesel iz vlade v parlament. De Mita in Forlani sta zato odšla pozno sinoči h Craxiju in ga prepričala (baje z grožnjo o odstopu demokristjanskih ministrov) za drugačen postopek: predsednik vlade bo najprej sklical ministrski svet, nato

bo v poslanski zbornici le poročal (brez razprave), nakar bo šel Cossigi vrniti mandat.

Temu postopku pa najostreje nasprotujejo komunisti, ki se zavzemajo za odkrito razpravo o italijanski zunanji politiki na Bližnjem vzhodu in delno odobravajo Craxijevo ravnanje pri zadevi ugrabljenega ladje. Vodstvo KPI je izdalo sinoči dokument, v katerem zahteva politično razčiščenje o mirovni vlogi Italije na tem področju, z upoštevanjem pravic Palestincev in jamstvi za Izrael. Ob izbruhu vladne krize pa je tajnik Natta prekinil obisk na Kitajskem in je že na poti domov.

Nasprotovanje novi vladni krizi in veliko zaskrbljenost so medtem takoj izrazili zastopniki tako sindikatov kot delodajalcev, ki ugotavljajo, da ne le otežuje pogajanja med njimi o ceni dela, a odpira vrzel v prizadevanjih za ozdravitev gospodarstva. V takih razmerah je namreč težko pričakovati, da bi lahko parlament sploh pravočasno odobril finančni zakon, ki je osnova za kakršno koli družbeno-gospodarsko vodenje države.

Pomemben pogovor delegacije SKGZ s predsednikom SZDLJ v Beogradu

Grličkov potrdil podporo vse Jugoslavije Slovincem v zamejstvu v boju za zaščito

ACE MERMOLJA

BEOGRAD — Včeraj je delegacijo SKGZ, ki je bila na dvodnevem obisku v Makedoniji na povabilo tamkajšnje SZDL, v Beogradu sprejel predsednika zveznega komiteja Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Aleksandar Grličkov. Osrednja točka programa je bilo vprašanje zaščitnega zakona za Slovence, ki živijo v Italiji. Predsednik SKGZ Boris Race je v uvodu dejal, da se po Craxijevem obisku v Jugoslaviji, kjer je bil tudi govor o tem problemu, stvari niso premaknile z mrtve točke. Italijanska vlada ni predstavila svojega zakonskega osnutka, čeprav je njen predsednik o tem govoril. Boris Race je poudaril, da so se zaključile avdicije posebne senatne komisije in da zato lahko vlada in parlament razpolagata z vsemi informacijami o stvarnosti Slovincem v Italiji. Kljub temu pa so se stvari v Rimu še enkrat zatakile.

Race je nato dejal, da če je po eni strani problem zavlačevanja važen, je po drugi bistveno, kakšen bo zaščitni zakon. Pri tem je kritično ocenil zakonski osnutek Krščanske demokracije, ki prinaša dokaj ome-

jevalne predloge. Gre pač za znana stališča, po katerih bi delili Slovence v tri kategorije, in sicer tržaške in goriške na eni ter Beneške Slovence na drugi strani. Po drugi strani bi zakonski predlog KD diskriminiral tudi Slovence ki živijo v mestih, saj bi bili slednji močno prizadeti v primerjavi s Slovenci, ki bivajo v tržaških in goriških okoliških občinah. Ob zaključku je Race ponovno poudaril potrebo po utrjevanju dobrososedskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo, saj se ti odnosi neposredno odražajo na manjšinsko stvarnost.

Predsednik SZDL Jugoslavije Aleksandar Grličkov je v odgovoru na Racetovo izvajanje potrdil zavestnost Jugoslavije za rešitev slovenskega vprašanja v Italiji in naglasil podporo Slovincem pri njihovem boju za pravice. Na pogovorih je sodeloval tudi član predsedstva ZK SZDLJ Marjan Rožić.

Po teh srečanjih je delegacija iz Trsta, Gorice in Benečije obiskala časopisno podjetje Politika. Sprejel jo je direktor Aleksandar Bakočević. Govor je bil nato o sodelovanju med Politiko in Primorskim dnevnikom ter tudi o tem, kako bi Politika prinašala čim boljše informacije o življenju in delu Slovincem v Italiji.

Tajnik Shultz skuša umiriti polemiko z Rimom in Kairom

RIM — Posmrtni ostanki 69-letnega ameriškega Žida Leona Klinghofferja se od včeraj nahajajo na zavodu za sodno medicino v Rimu. Ameriški izvedenci in sirski patologi so na podlagi prstnih odtisov in zobovja prepoznali v truplu, ki ga je v ponedeljek morje naplavilo na obalo pri sirskem mestu Tartus, tragično preminulega potnika italijanske ladje »Achille Lauro« Leon Klinghofferja. Danes bodo izvedenci izvedli avtopsijsko.

Medtem pa ameriško časopisje nadaljuje gonjo proti vsem državam, ki so po njihovem omogočile beg Abu Abasa. Do sedaj znani magnetofonski posnetki Abasovega pogovora z ugrabitelji, pa nesporno dokazujejo le njegovo posredniško vlogo pri razpletu, ne pa vodilne pri ugrabitvi. Washington in Tel Aviv se seveda na vse kriplje trudita, da bi dokazala Abasovo krivdo. Ameriški državni tajnik Shultz pa skuša pomiriti duhove in omiliti polemike z Italijo in Egiptom,

Na deželi razprava o programu odbora

TRST — V deželnem svetu se je včeraj pričela razprava o programu novega Biasuttijevega odbora, ki se bo zaključila danes dopoldane z repliko predsednika in odbornikov.

V debati je tekla beseda tudi o odstavku, ki ga je Biasutti namenil manjšinski problematiki v Furlaniji - Julijski krajini. Kritični do predsednika dežele so bili s tem v zvezi Štoka (SSk), Tonel in Iskra (KPI) ter demoproletarec Cavallo. Vsi so očitali Biasuttiju, da pomeni njegova izjava o Slovincih korak nazaj v dosedanjí politiki deželne vlade, ker je preveč dvoumna in se ne jasno opredeljuje za zakonsko globalno zaščito.

NA 5. STRANI

Mednarodni seminar ob kvalificirani udeležbi v Ljubljani Vzgoja v večkulturnih družbah

MARJAN KEMPERLE

LJUBLJANA — »V zadnjem desetletju je doživela šolska kultura veliko preobrazbo na področju vzgoje in izobraževanja: predvsem je v šoli prevladovala literarna kultura, ki je bila po svojem dokaj omejevalna. Sedaj pa si vse bolj utira v šoli pot tehnična in matematična smer, to je nekatrška univerzalna kultura, ki postavlja v ozadje vprašanje lokalnih kultur. To odpiranje se je preneslo tudi na druge plasti, na spoznavanje, oziroma odkrivanje tistih tem, ki so bile doslej v ozadju, zanemarjene. Ena od takih tem je vsekakor proučevanje manjšin in manjšinskih skupnosti k čemur so nenazadnje pripomogli tudi novi prijemi v ekonomskih odnosih in povezavah.« S to kratko analizo je tajnik centra za raziskave in inovacije pri OECD Norberto Bottani včeraj uvedel mednarodni seminar o vzgoji v večkulturnih družbah, ki poteka od torka v Ljubljani.

Seminarja, ki ga prireja ljubljanski inštitut za

manjšinska vprašanja in Center OECD se udeležuje skoraj sto strokovnjakov in specialistov iz sedemnajstih držav. Po torkovi strokovni ekskurziji v Prekmurju, kjer so si pobliže ogledali dvojezično slovensko-madžarsko šolo v Lendavi in spoznali tamkajšnje družbeno stvarnost, so se udeleženci seminarja včeraj seznanili z jugoslovanskim vzgojno-izobraževalnim sistemom. V uvodnem pozdravu je predsednik republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije Tine Zorič poudaril, da si Jugoslavija prizadeva za enako-praven razvoj vseh narodov in narodnosti, ta prizadevanja pa imajo prav na področju vzgoje in izobraževanja svoj temeljni poudarek.

To je prišlo še predvsem do izraza v predstavitvi študije o jugoslovanskem modelu vzgoje in izobraževanja, ki jo je priredil inštitut za narodnostna vprašanja. Jugoslovanski model zagotavlja pravico do izobraževanja v materinem jeziku, zagotavlja učenje tako imenovanega drugega jezika (to je jezika družbenega okolja oziroma nematerinega jezika), v vsebino NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V sinočni prijateljski nogometni tekmi v Linzu

Visoka zmaga Jugoslavije proti Avstriji

Kvalifikacije za SP Tudi Anglija in Portugalska že v Mehiki

NA 10. STRANI

V skrbi pred odmevnostjo predlogov SZ v javnosti

Evropski zavezniki silijo ZDA k prožnejšemu odgovoru Gorbačovu

BRUSELJ — Zunanji ministri NATO so na torkovem izrednem sestanku amerškemu državnemu sekretarju Georgeu Shultzu naložili, da Reaganova administracija še pred novembrskim srečanjem Reagan - Gorbačov sestavi novo razoroževalno pobudo za Ženevo.

Nekaj evropskih ministrov, med njimi zahodnj Nemec Hans Dietrich Genscher in Belgijec Leo Tindemans, je zahtevalo, da mora nova pobuda »obsegati vse pozitivne elemente zadnjih predlogov Sovjetske zveze« in da morajo ZDA v ponudbo Zahoda na pogajanjih v Ženevi »vkllopiti novo dinamiko domiselnosti«, kot je izjavil šef belgijske diplomacije.

Evropsko krilo NATO torej od najmočnejše sile v zavezništvu energično zahteva, da še pred srečanjem ameriškega in sovjetskega voditelja razišče možna področja za kompromise v razorožitvenih pogajanjih s Sovjetsko zvezo. Glavni vzrok združenega pritiska na ZDA: po političnih kalkulacijah zahodnoevropskih prestolnic je Moskva ta hip očitna zmagovalka v boju propagandnih aparatov obeh blokov za naklonjenost javnega mnjenja. Sovjetska zveza, je razločno slišati, zdaj v očeh zahodne javnosti velja za tisto stran, ki si najbolj prizadeva, da bi našli izhod iz slepe ulice na pogajanjih v Ženevi.

Če ZDA ne želijo dodatno razrahljati že omajane enotnosti z zahodnem paktu, potem torej morajo — kljub presoji pentagona, da je v sovjetskih predlogih »več oblike kot vsebine« — v naslednjih dneh sestaviti

odgovor na tukajšnji javnosti najspektakularnejšo pobudo Gorbačova — predlog, da bi supersili uničili polovico raket in drugih prenosnih sistemov za jedrsko orožje.

Po drugi strani je bilo včeraj s sedeža NATO slišati, da evropski zavezniki ZDA le niso dobili tako nedvoumnega odgovora na vprašanje, kako si Washington razlaga sporazum ABM (sporazum o protibalističnih raketah, ki sta ga SZ in ZDA podpisali leta 1972), kot je bilo mogoče povzeti iz nekaterih Shultzovih izjav poročevalcem s sedeža NATO. Vprašanje je v minulih dneh zanetilo polemiko v ZDA in v odnosih med njimi in atlantskimi zavezniki. Gre namreč za nič manj kot pozitiven ali negativen odgovor na vprašanje, ali namerava Washington spoštovati najpomembnejši ameriško-sovjetski razorožitveni sporazum. Pritisk v čezatlantskih odnosih so dvignile vesti, da Bela hiša razmišlja o »širši« razlagi sporazuma, po kateri bi si ZDA široko odprle pot od raziskovalne faze (to naj bi dovoljevala »ožja« interpretacija) k preizkušanju vesoljskega orožja. Odgovor, ki so ga včeraj dobili ministri, je bil dvoumen: po besedah državnega sekretarja ameriški predsednik Ronald Reagan ostaja pri »ožji« razlagi. Če pa se bodo ZDA v prihodnosti vendarle odločile preiti iz faze raziskav v fazo preizkušanja orožij za »vojno zvezd«, je v Bruslju dejal Shultz, bodo to naredile šele po predhodnih posvetih z NATO in s Sovjetsko zvezo.

DUŠAN SNOJ

Radikalizacija v Nikaragvi: ukinjene ustavne svoboščine

MANAGUA — Nikaragovski predsednik Daniel Ortega je pred sinočnjim proglasil izredno stanje v državi in z zakonskim odlokom ukinil celo vrsto ustavnih svoboščin, da bi bili kos »podvojenim naporom ameriške administracije pri rušenju sandinistične oblasti«. Ortega je v bistvu obnovil odlok, ki so ga preklicali med volilno kampanjo za predsedniške volitve julija 1984. Odlok predvideva omejitve svobode izražanja, javnih shodov, svobodnega gibanja državljanov in tajnosti zasebnih pisem. Ukrep med drugim prepoveduje stavke, delavske shode, dovoljuje hišne preiskave in aretacije brez sodnih nalogov.

Po mnenju zahodnih opazovalcev je v sandinistični vladi prevladalo radikalno krilo, ki že dalj časa zahteva ostrejšje ukrepe, da bi bili kos napadom kontrarevolucionarjev in da bi zajezili notranji defetizem in malodušje. Kljub uspehom na bojnem polju proti Reaganovim »contrasom« pa postaja v Nikaragvi opozicija vedno glasnejša. Tako skrajna levica kot skrajna desnica bi hoteli večji vpliv v državi. Tem poskusom rušenja sandinistične oblasti se je pridružila tudi nikaragovska Cerkev. Radikali-

zacija sandinistične revolucije bo mor-da utišala oporečniške glasove, a nedvomno daje novega netiva Reaganovi agresivni politiki, ki vidi v sandinistih le kubanske in sovjetske agente, z eno besedo »komunistično svojad, ki jo je treba za vsako ceno uničiti«.

Reaganova administracija je prav sedaj pričela deliti bajni znesek 27 milijonov dolarjev, da bi poživila demoralizirane in poražene protirevolucionarje. Nikaragva je postala za Washington pravi preizkusni kamen, kjer mora jasno priti do izraza, da ZDA ne bodo dopustile nikomur, da ubere lastno pot razvoja brez varuštva mogočnega severnega sosedu. Ameriški koncept omejene suverenosti za države Latinske Amerike seveda povzroča radikalizacijo. V grobem se ponavlja, kar se je pred desetletji zgodilo s Kubo, ko jo je Washington dobesedno pahnil v objem vzhodnega bloka, da je lahko obranila svojo suverenost. Nikaragovski primer pa je precej bolj zapleten od kubanskega, saj država meji na sosedu, ki jim je sandinistični režim prav tako kot Washingtonu pravi trn v peti.

Nagrada za fiziko Nemcu za kemijo pa Američanoma

STOCKHOLM — Švedska akademija znanosti je včeraj prisodila Nobelovi nagradi za fiziko in kemijo. Prvo bo prejel 42-letni zahodnonemški fizik Klaus Klitzing, ravnatelj Inštituta Max Planck v Stuttgartu. Nagrajen bo zaradi odkritja na področju kvantne mehanike, in sicer tako imenovane »kvantificiranega Hallovega učinka«, kar omogoča natančno merjenje električnega upora. Ta pojav je Klitzing odkril že leta 1980, ko je deloval v nekem laboratoriju v Grenoblu v Franciji. Nemški fizik je vest

o nagradi sprejel s vidnim presenečenjem. Časnikarjem je izjavil, da delil z nikomer.

se čudi tudi zato, ker nagrade ne bo Nobelovo nagrado za kemijo pa bosta prejela Američana Herbert Hauptman z univerze v Bufalu ter Jerome Karle, ravnatelj centra za raziskovanje zgradbe materije ameriške vojne mornarice. Nobelovo nagrado sta si zaslužila z izdelavo novih postopkov, ki omogočajo neposredno določitev zgradbe kristalov. Postopki se opirajo na lom žarkov oz. nevtronov.

Cossiga na slovesnosti ob 40. obletnici FAO

RIM — Nerazvitost obsežnih predelov sveta je »strahotna obtožnica« za bogatejše države. V času, ko milijone ljudi pesti bič lakote, oboroževanje požira po vsem svetu ogromna sredstva, ne da bi se varnost utrdila. Tako je dejal včeraj predsednik republike Francesco Cossiga, ki se je udeležil slovesnosti ob 40-letnici svetovne organizacije za prehrano in poljedelstvo FAO.

Cossiga, ki je ob tej priložnosti položil temeljni kamen za novi sedež FAO v Rimu, je poudaril potrebo, da se okrepijo vse strukture OZN v prid skladnejšega razvoja sveta in miru. Omenil je tudi zadolženost številnih

držav in opozoril, da te finančne težave niso le njihov interni problem, saj so gospodarstva vsega sveta globoko povezana in soodvisna.

Na slovesnem zasedanju, ki se ga je udeležilo 156 delegatov iz vseh držav članic, je imel uvodno besedo glavni direktor FAO Eduard Saouma. Povedal je, da se je prebivalstvo sveta v 40 letih podvojilo in da je vzporedno s tem seveda narasla tudi potreba po hrani. Poudaril pa je razveseljiv podatek, da bo letos proizvedena količina hrane na človeka znatno večja kot v preteklih letih, postavlja pa se problem njene pravične razdelitve.

● Vzgoja v večkulturnih družbah

NADALJEVANJE S 1. STRANI

vzgojno - izobraževanih programov pa so vključene kulturne in zgodovinske specifičnosti posameznega naroda ali narodnosti. Seveda pa ne gre spoznavanja določene skupnosti omejiti na šolsko okolje, temveč mora leto zaobjeti tudi druge oblike družbenega življenja.

Večplastno sliko vzgojnega izobraževanja v Jugoslaviji so dopolnili še referati o izobraževalni strukturi narodov in narodnosti, ki je bila izvedena na podlagi izsledkov zadnjega popisa prebivalstva leta 1981 (nepismenost je znašala 10,4 odstotka prebivalstva, starejšega od petnajst let, pri čemer gre opozoriti, da so za beležili najnižje odstotke nepismenosti pri Slovencih — 0,8 odstotka, najvišjega pa pri Romih — 34,8 odstotka). Nadalje referat o šolstvu in Vojvodini (v tej pokrajini je kar pet jezikov tamkajšnjih skupnosti, srbohrvatske, madžarske, slovaške, rusinske in romunske enakopravnih) prikaz vzgoje in izobraževanja na Kosovu in referat o izobraževanju in razvoju albanske skupnosti v Črni gori.

Izredno zanimiv (a mnenja so bila med udeleženci dokaj deljena) je bil doprinos francoskega strokovnjaka Etienna Werna, ki je v sedem-

dnevnem raziskovanju po Sloveniji pripravil študijo o dvojezičnem pouku v Sloveniji. »To je zelo atipičen primer, sam ga nisem opazil še nikjer na svetu,« je poudaril. Genezo zanj gre iskati predvsem v multinacionalnosti jugoslovanske družbe. Tudi Slovenci so po njegovem nekakšna manjšina v jugoslovanskem prostoru, saj štejejo le osem odstotkov celotnega prebivalstva. V svoji analizi dvojezičnega pouka je Werne poudaril, da je dvojezičnost v Sloveniji omejena le na dve regiji, Prekmurje in Istro. Cilj dvojezičnega šolstva pa ni le vzpostavljjanje dvojezičnega pouka, temveč izgrajevanje dvojezične družbe. Pri tem je še omenil veliko prizadevanje, ki ga družba vlaga v ta namen. Po njegovem so pedagoški rezultati več kot zadovoljivi. Sam pa je še poudaril, da je dobil zelo pozitivno sliko o teh šolah.

Seminar se je v popoldanskem delu nadaljeval v skupinah. Največ zanimanja je pritegnil prikaz praktičnih izkušenj v treh sosednjih državah: Jugoslaviji, Avstriji in Italiji. Položaj in različne aspekte vzgoje in izobraževanja slovenske manjšine v Italiji in v Avstriji so s svojimi poročili orisali Ferruccio Clavara in Darko Bratina ter Avgustin Malle.

MARJAN KEMPERLE

GENERALI

KONSOLIDIRANA BILANCA 1984

V Benetkah se je sestal glavni svet družbe Assicurazioni Generali, ki mu je predsedoval predsednik družbe vitez dela odv. Enrico Randone, ter proučil obračun grupe za poslovno leto 1984. Družbeno premoženje je sledeče:

AKTIVA (v milijardah lir)	1984	1983
Nepremičnine in kmetijska podjetja	3.408	3.082
Vrednostni papirji s stalnim dohodkom	8.162	6.945
Delnice in soudeležbe	1.025	886
Posojila	791	687
Depoziti za ponovno zavarovanje	521	419
Bančni depoziti	746	583
Razni dolžniki		
in druge aktivne postavke	2.107	1.804
	16.760	14.406
PASIVA (v milijardah lir)		
Čisto premoženje	1.829	1.595
Tehnični rezervni skladi	12.779	10.966
Depoziti za ponovno zavarovanje	234	269
Druge pasivne postavke	1.698	1.438
Poslovni dobiček	220	138
	16.760	14.406

- Konsolidirano je bilo 45 zavarovalnih družb, ki delujejo na ca. štiridesetih tržiščih (vklj. 6 družb Europ Assistance), 16 finančnih, 18 nepremičninskih in 3 kmetijskih, pri katerih je glavna zavarovalna družba neposredno ali posredno so-udeležena za več kot 50%.

- Menjave najvažnejših denarnih enot za konvertibilnost bilanc družb v tujini so bile sledeče:

	Bilanca 1984	Bilanca 1983
Ameriški dolar	1.935,87	1.659,50
Holandski florint	547,00	540,25
Belgijski frank	30,67	29,77
Francoski frank	201,06	198,78
Nemška marka	614,25	607,72
Avstrijski šiling	87,24	86,52
Funt šterling	2.249,75	2.401,40

- Bruto premije znašajo 6.102 milijardi (+ 16,5%) tako porazdeljeni:

	Življenjsko zav.	Škoda %	Skupno %
Italija	10,1	20,9	31,0
Ostale države čl. EGS	13,0	27,7	40,7
Evropske države nečl. EGS	4,2	18,0	22,2
Izvenevropske države	0,7	5,4	6,1
	28,0	72,0	100,0

- Tehnični rezervni skladi znašajo 12.779 milijard, kar pomeni porast 16,5%.

- Skupno investicije znašajo 14.453 milijard lir (+ 16,3%) in so tako porazdeljene:

	Življenjsko zav.	Škoda %	Skupno %
Italija	22,2	11,0	33,2
Ostale države čl. EGS	30,0	14,8	44,8
Evropske države nečl. EGS	9,9	9,1	19,0
Izvenevropske države	0,7	2,3	3,0
	62,8	37,2	100,0

- Dohodki pri investicijah znašajo 1.369 milijard (+ 18,8%) in sicer 65,5% odpade na vrednostne papirje s stalnim dohodkom, 16,4% na nepremičnine, 3,9% na delnice in soudeležbe, 6,1% na bančne depozite in 8,1% na ostale oblike naložb.

- Čisto premoženje šteje 1.829 milijard, od katerih je 88,6% last Grupe Generali in 11,4% tuja last.

- Dobiček poslovne dobe znaša 220 milijard lir, za 59,6% višji v primerjavi s prejšnjo poslovno dobo.

Od 1831

tradicija v profesionalnosti

Predsednik Izvršnega sveta SR Slovenije Dušan Šinigoj o položaju zamejskih Slovencev in uresničevanju Osima

Danes objavljamo drugi del uvodnih besed, ki jih je imel predsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Dušan Šinigoj k poročilu o uresničevanju Osimskih sporazumov in poročilu o položaju slovenskih narodnostnih skupnosti v zamejstvu na torkovem skupnem zasedanju Zbora združenega dela, Zbora občin in Druženopolitičnega zbora v Skupščini SR Slovenije v Ljubljani.

Položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji 10 let po podpisu Osimskih sporazumov še ni zadovoljivo rešen, čeprav italijanski uradni predstavniki na najvišji ravni in tudi na drugih ravneh že leta zagotavljajo svojo pripravljenost, da to stanje spremenijo. Zavlačanje v pripravih in sprejemanju ustreznega zaščitnega zakona vzbuja našo zaskrbljenost zaradi nerešenega življenjsko pomembnega vprašanja za razvoj Slovencev v Italiji, kakor tudi zaradi tega, ker tako zavlačevanje izražajo posamezne politične sile, ki s preživelih političnih pozicij delujejo proti slovenski narodnostni skupnosti, proti odprti meji in proti dobrih jugoslovansko - italijanskim odnosom.

SR Slovenija in Jugoslavija v celoti podpirata zahteve slovenske narodnostne skupnosti, da Republika Italija čimprej sprejme takšen zaščitni zakon, ki bo omogočil enako in nepogojeno zaščito za Slovence v vseh 35 občinah Tržaške, Goriške in Videmske pokrajine, v katerih Slovenci živijo, delajo in soustvarjajo italijansko družbo.

Položaj slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji tudi 30 let po skupnem podpisu Avstrijske državne pogodbe ni zadovoljivo rešen. Avstrijska državna pogodba ostaja v nekaterih določilih še vedno neuresničena, čeprav najvišji uradni predstavniki Republike Avstrije izražajo svojo pripravljenost, medtem ko drugi, zlasti nekateri lokalni predstavniki — navkljub povsem drugačni resničnosti — zatrjujejo, da je 7. člen Avstrijske državne pogodbe že urešen. SFR Jugoslavija je podpisala Avstrijsko državno pogodbo v prepričanju, da njena določila o manjšinskem vprašanju pomenijo samo minimum pravic manjšin. Pričakovali smo, kot je že leta 1976 rekel Edvard Kardelj, da bo Avstrija storila več od tega, kar je zapisano v državni pogodbi, in da bo zagotovila tak enakopraven položaj narodnosti, ki bo omogočil, da se bodo Slovenci in Hrvati čutili enakopravne ne samo kot državljani pred zakonom, ampak tudi kot narodnost.

Zavlačevanje v Avstriji pri uresničevanju določil 7. člena spodbuja nemškonalistične sile, da skušajo izsiliti ukinjanje že tako minimalnih pravic Slovencev na Avstrijskem Koroškem pri dvojezičnem šolstvu. Zaskrbljeni smo zaradi teh pritiskov, saj je njihov jasen namen odprava sedanje ureditve dvojezičnega šolstva, kar bi pomenilo še poslabšanje položaja slovenske narodnostne skupnosti.

SR Slovenija in Jugoslavija v celoti podpirata zahteve slovenske narodnostne skupnosti, da Republika Avstrija na Avstrijskem Koroškem in Štajerskem uresniči zaščito narodnostne skupnosti in v skladu z mednarodnimi obveznostmi in v skladu z dobrososedskimi odnosi, ki smo jih skupno razvili.

Slovenska narodnostna skupnost na Madžarskem živi na območju, ki je gospodarsko manj razvito. Prav ta šibek socialnoekonomski položaj te skupnosti je vseskozi ovira za njeno večjo uveljavitev na vseh področjih družbenega in nacionalnega življenja. Položaj porabskih Slovencev se postopoma izboljšuje, dokaj počasi pa se uveljavljajo spremembe, ki naj bi omogočile njihovo redno in bolj sistematično izobraževanje v slovenskem jeziku ter njihovo hitrejšo materialno krepitev.

V začetku novembra pred desetimi leti sta SFR Jugoslavija in Republika Italija po temeljitih pripravah sklenili Osimske sporazume. Ti

sporazumi so nastali kot rezultat skupne volje in pripravljenosti obeh držav ter ljudi na obeh straneh meje. Z njimi sta Jugoslavija in Italija zaključili razdobje svojega razvijanja in večkrat zapletenega sodelovanja, ko smo bili priča tudi hudim zaostitvam in si samostojno določili okvire sodelovanja za naprej. Z Osimskimi sporazumi sta Jugoslavija in Italija razrešili osnovna politična vprašanja v svojih odnosih. To so bila predvsem: vprašanje meje, ustreznost zaščite in razvoj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske narodnosti pri nas — ter odločitev, da razširita sodelovanje na vseh področjih, predvsem pa na gospodarskem.

V duh Osimskih sporazumov in v številne projekte, ki jih opredeljujejo, so bile vtkane tudi bogate izkušnje iz skupnega boja proti fašizmu, dotakratne izkušnje in pridobitve maloobmejnega osebnega in blagovnega prometa — njihovo usmerjenost v prihodnost pa so narekemale tudi vse večje potrebe ljudi in gospodarstev v obeh državah in ob meji. Saj je bil sporazum o pospeševanju gospodarskega sodelovanja sklenjen v želji, da se to sodelovanje razširi in da se izboljšajo življenjske razmere obmejnega prebivalstva obeh dr-

Predsednik IS SR Slovenije Dušan Šinigoj

žav. Hkrati pa so bili Osimski sporazumi tudi rezultat in konkretizacija v razvoju novih odnosov med evropskimi državami po vojni, kar je pred tem dobilo svojo potrditev v sklepni listini Helsinške konference.

Ko danes, po desetih letih, pregledujemo rezultate uresničevanja Osimskih sporazumov tako pri nas kot v sosednji Italiji, lahko ugotovimo, da so bistveno prispevali k razširitvi in stabilnosti odnosov med dvema državama. Še posebej se je to odrazilo na razširitev stikov med SR Slovenijo in AD Furlanijo - Julijsko krajino, med obmejnimi in drugimi občinami, družbenimi organizacijami in društvi, še zlasti pa med samimi ljudmi ob meji.

Tak razvoj jugoslovansko - italijanskih odnosov ter mednarodnega sodelovanja med Slovenijo in Furlanijo - Julijsko krajino je doslej uspešno ključoval siceršnjemu poslabšanju odnosov v Evropi. Ti stiki so dobili svoj pomen in razmah tudi v Delovni skupnosti Alpe - Jadran ter v širšem evropskem prostoru. Zaradi tega menimo, da je mogoče desetletne rezultate uresničevanja Osimskih sporazumov oceniti pozitivno — tako za Jugoslavijo oziroma Slovenijo kot tudi za prebivalstvo ob meji. Tako oceno je potrebno dati kljub resnim za-

stojem pri uresničevanju nekaterih najpomembnejših določil Osimskega paketa, kljub občasnim finančnim težavam na naši strani pri financiranju in realizaciji nekaterih Osimskih projektov — in kljub temu, da posamezne zadnjaške politične sile v Italiji, predvsem na lokalni ravni, še vedno nasprotujejo »Osimski politiki«² sožitja in enakopravnega sodelovanja.

Med najpomembnejše in najbolj zaskrbljujoče zastoje pri uresničevanju Osimskih sporazumov spada dejstvo, da Republika Italija še vedno ni sprejela ustreznega zaščitnega zakona, ki bi zagotovil enakopraven položaj in nadaljnji razvoj slovenski narodnostni skupnosti. O tem sem že govoril. Naj temu dodam, da bo sprejem zakona, ki bo ustrezno upošteval interese slovenske narodnostne skupnosti, nov dejavnik stabilnosti jugoslovansko - italijanskih odnosov ter nova spodbuda za sodelovanje na vseh področjih.

V SR Sloveniji je bilo v času, ki ga pregledujemo, zaključeno obsežno zakonodajnopravno delo, povezano z uresničevanjem posebnih pravic italijanske narodnosti pri nas. Slovenija posveča posebno pozornost varstvu italijanske narodnosti in ohranitvi njenega narodnostnega značaja. To se uresčuje na vseh področjih življenja in dela, tako pri razvoju kulture, na področju vzgoje in izobraževanja, tiska in sploh javnega obveščanja na italijanskem jeziku. Naj omenimo samo uspešen razvoj in pomembno vlogo dvojezičnega šolstva ter široko dejavnost Radia Koper in TV Koper. O uresničevanju posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti v SR Sloveniji v obdobju 1981-1985 bo Skupščina SR Slovenije razpravljala na enem od prihodnjih zasedanj.

Gospodarsko sodelovanje med SFR Jugoslavijo in Republiko Italijo — kot bistveni del Osimskih sporazumov — se je v zadnjih desetih letih izredno razmahnilo, vendar še ne v dovoljni meri glede na številne možnosti. Blagovna menjava je, kot je razvidno iz podatkov, sicer napredovala, vendar pa jo v zadnjem času vse bolj obremenjujejo težave, ki so posledica restriktivnejše uvozne politike Italije, vse pogostejših antidumpinskih procesov, ki se največkrat pokažejo kot neutemeljeni, ter vsiljenega samoomejevanja izvoza naših izdelkov v Italijo. Hkrati pa beležimo upadajoč obsejne blagovne menjave tudi zaradi nezadostnega upoštevanja specifičnosti obmejnega gospodarskega sodelovanja pri sprejemanju ukrepov naše tekoče ekonomske politike.

V okviru jugoslovansko - italijanskega gospodarskega sodelovanja ima poseben pomen obmejno gospodarsko sodelovanje, ki je kot prednostna naloga opredeljeno v dokumentih Predsedstva SFRJ, Predsedstva ZK Jugoslavije in v dokumentih, ki so jih sprejele republike in pokrajini. O tem je doslej večkrat razpravljala tudi Skupščina SR Slovenije in sprejela konkretna stališča. Razvoj uravnoteženega obmejnega gospodarskega sodelovanja ustvarja tudi pogoje za izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva ob meji, torej tudi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske narodnosti pri nas, saj pospešuje proizvodnjo na obmejnih področjih, omogoča nova delovna mesta in socialni razvoj nasploh, hkrati pa pomaga bolj izkoristiti komparativne prednosti obmejnih območij.

Iz navedenih razlogov se zavzemamo za nadaljnjo razširitev in poglobitev celokupnega gospodarskega sodelovanja med SFRJ in sosednjimi državami, zlasti pa z Republiko Italijo, o čemer so bili pred dnevi zaključeni razgovori v Rimu v okviru Mešanega komiteja za gospodarsko, industrijsko in tehnično sodelovanje. Povsem podpiramo zaključke teh dogovorov, saj bodo prispevali k razširitvi jugoslovansko - italijanskih gospodarskih stikov ter k še uspešnejšemu regionalnemu sodelovanju v alpsko - jadranskem prostoru in širše.

Pri tem je potrebno poudariti, da moramo že na tem zasedanju slovenske skupščine, pa tudi v pripravah dokumentov o srednjeročnem

razvoju in ob sprejemanju novih predpisov o ekonomskih odnosih s tujino, opredeliti razširitev gospodarskih stikov s sosednjimi državami in razvoj sodobnejših oblik gospodarskega sodelovanja ob meji. Velika nihanja pri odnosu do obmejnega gospodarskega sodelovanja in pogosto nerazumevanje njegovega pomena za razvoj obmejnih območij so bila v preteklosti v škodo tega sodelovanja in v škodo splošnih gospodarskih stikov s sosednjimi državami. Potrebno je več storiti za hitrejši razvoj višjih in dolgoročnih oblik tega sodelovanja, vključno s skupnimi vlaganji na obeh straneh meje ter z razvijanjem znanstvenih in tehnoloških projektov. V okviru tekoče ekonomske politike je potrebno predvideti ustrezne pogoje za proizvodne organizacije z obmejnega območja in sploh za obmejno gospodarsko sodelovanje, ki ima v pogojih omejevanja mednarodne trgovine in naše izvozne usmerjenosti še poseben pomen.

Če v luči tega pogledamo na zastaje pri uresničevanju tistega dela Osimskih sporazumov, ki se nanašajo na izdelavo skupnih študij o pospeševanju gospodarskega sodelovanja, na prsto industrijskega cono, na cestne povezave in na vrsto konkretnih projektov od vodnega gospodarstva do zaščite okolja, potem moramo v našo sicer pozitivno oceno desetletnega uresničevanja teh sporazumov vgraditi nekatera opozorila in naloge, ki čakajo SFR Jugoslavijo v celoti in SR Slovenijo posebno.

Prosta industrijska cona na Krasu ostaja sestavni del Osimskega dogovora. Menimo, da bi kazalo nadaljevati s pripravami za uresničitev gospodarskih in drugih razvojnih ciljev na obmejnem območju in posodabljanju gospodarske, znanstvene in druge stike, tudi na osnovi pobud, ki so prišle do izraza ob novih razvojnih spoznanjih, možnostih in potrebah. Večje aktivnosti bo omogočil tudi zakon o prostih carinskih conah, ki je sedaj v razpravi v zvezi skupščini.

Cestne odseke po Osimskih sporazumih, ki doslej niso bili zgrajeni in so obveznost SFR Jugoslavije, načrtujemo kot prioritete naloge v planskih dokumentih za srednjeročno obdobje. Skupaj z Zveznim izvršnim svetom si prizadevamo, da bi pripravili ustrezne predloge za oblikovanje finančnih rešitev, da bi lahko začeli z realizacijo projektov. Ne gre samo za izvršitev jugoslovanskih obveznosti po Osimskih sporazumih, ampak tudi za ustrezno posodobitev prometne infrastrukture pri nas, kar je pomembno tako za razvoj obmejnih območij, za sodelovanje z Republiko Italijo kot tudi za širše vključevanje Jugoslavije oziroma Slovenije v prometne tokove med Srednjo in Južno Evropo.

Iz navedenih razlogov in zaradi drugih vprašanj, navedenih v naših poročilih o položaju slovenske narodnostne skupnosti in o uresničevanju Osimskih sporazumov ter v predlogih ugotovitev, stališč in sklepov Skupščine SR Slovenije ob današnji obravnavi, predlagamo, da jugoslovanske neuresničene naloge iz Osimskih sporazumov ustrezno vgradimo v razvojne planske dokumente, ki jih pripravljamo. Prav tako predlagamo, da se v Jugoslaviji, pa tudi v Sloveniji, še učinkoviteje organiziramo, tako za uresničevanje jugoslovanskih obveznosti iz Osimskih sporazumov kakor tudi za nadaljnjo aktivno podporo slovenski narodnostni skupnosti v zamejstvu v okviru enotne jugoslovanske politike dobrega sosedstva.

— — —

V okviru take politike je potrebno v kontaktih in pri sodelovanju s sosednjimi državami, na vseh ravneh, izražati našo pripravljenost in hkrati poudarjati tudi prepričanje, da bodo sosednje države sodelovanje z nami uresničevale na medsebojno dogovorjenih osnovah in na skupno sprejetih mednarodnih obveznostih. To bi pomenilo nov korak pri medsebojnem prijateljskem povezovanju sosednjih držav in bi se naprej sprepevalo k sožitju in razvoju v tem delu Evrope.

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

123.

Samo za trenutek je Katica pomislila na to veliko oblubo, potem pa je odkimala z glavo. »Ne, Peter. Jaz sem slepa. — Če mi hočete storiti kaj dobrega, poiščite Marto, da se vrne k Ivanu. ... takrat bi pa šla z vami, če bi že moralo tako biti. Ali jo boste poiščali?«

Odločal se je, potem je rekel skoraj nekam užaljeno: »Kaj je tebi za Marto! Ona je sicer nekje blizu, ker razen tebe in dedka je samo še ona vedela, da živim tu, in to zato, ker sem ji povedal, kdo sem. Zdaj se je maščevala. Izdala me je, ko je spreviedela, da me ni v svetu. Vendar če želiš ti, jo bom poiskal in mislim, da po vsem tem ne bo omahovala, da se ne bi vrnila k Ivanu. Tam je imela vsaj kruh in vsega, kar je za revnega človeka potrebno. Mislim, da se ji je že stozilo po tem. Napotil jo bom sem. — Ali pojdeš potem z menoj?«

»Ne vem, Peter. Jaz bi najrajši ostala tu, pri dedku in mamici. Toda za božjo voljo vendar, pojdi-te, Peter, da vas ne ujamejo.«

»Ne boj se, Katica. Hvala ti, da si prišla in mi povedala. Zdaj je že dobro. Preden prebrozga te jarke, bom že prek Mure, ako je potrebno.« Spet jo je prijel za roke in jih ji stisnil, se sklonil k njej in jo poljubil. Katica je onemela.

»Kaj delate, Peter,« je rekla z drhtečim glasom. »Kaj ste napravili?« In pokrila si je obraz z dlanmi. Takrat je zaslišal nekeje za gozdom, kako je nekdo klical! Še se je sklonil k njej, ji strgal roke z obraza in jo spet poljubil. Ni se branila, niti besedice ni rekla.

»Zbogom, Katica,« je rekel in oči so se mu orosile. »Pričakuj me in potem pojdeva od tod. V svet odideva, v veliki in lepi svet!« In že je utonil v gozdu. Katica se je naslonila ob jelšo in tiho jokala. Počasi je zdrsnila v travo in se ni mogla potolažiti. Slišala je, kako so nekaj korakov od nje mimo hodili ljudje, kako so se tiho klicali in pogovarjali.

Potem je tudi to zamrlo; ostalo je samo sonce, ki je padalo v krpah med dreve, ostala je ptičja pesem po grmovju; grlice so še vedno grulile in šumenje Mure je polnilo gozd.

Krog se je sklenil okoli jarka, da bi zajel Petra Koštrco.

Preiskali so Koštrčevo hišo in presenetili Ano, ki je odločno trdila, da Petra Koštrca že dolgo ni bilo tu. Presenetili so jo tem bolj, ker so rekli, da je tisti tujec, ki je živel pri njih, Peter Koštrca.

Ne, kaj takega Ana ni mogla verjeti.

»Že samega boga bi radi napravili za razbojnika,« je rekla Jožefu, ko sta ostala sama. »Nikdar jih nisem cenila, žandarjev, je nadaljevala, «zdaj jih pa celo ne bom! Dandanes bi bil že vsakdo Peter Koštrca pa bodi poštenjak ali lump.«

Jožef je hotel sicer nekaj pripomniti k tem njenim besedam, si je pa še v pravem času premislil. Rekel je samo: »To je njihova dolžnost — Najbrž jim je kdo namignil, ako ne celo izdal. Drugače si

ne morem misliti, da bi bili prišli, ko jih že tako dolgo ni bilo.«

Ko pa je Ana nekaj pospravljala po mali sobi, tam, kjer je spal Peter, je našla cel šop denarja. In s tem denarjem je stopila k Jožefu in mu ga pokazala, rekoč:

»To je pa moral Ivan izgubiti.«

Jožef si je denar ogledal, potem pa odvrnil: »Denar bom spravil. Ako ni Ivanov, potem je prišel na isti način v hišo, kakor tisti čudni tisočak pred božičem. Ako pa je tako, tedaj je namenjen nama.« In res je spravil denar.

Šele zvečer sta se spomnila, da ni Katice.

PRAVLJICA O DOBRIH LJUDEH

To je pravljica o dobrih ljudeh, ki so nekoč živeli na prelepem otoku pri Muri, v krajih, ki jih obkrožajo številni jarki, zarasli ponekod z drevjem, a močvirni, da ne more nihče prek njih, drugi pa še polni vode, podobni majhnim jezerom, koder ves dan plavajo kakor čolniki majhne črne kokeške z večnim pogovorom ene same besede: kek. To so kraji, kjer potihne šumenje Mure samo v najhujši zimi, sicer pa vedno preveva zrak in polni pomladne kakor tudi jesenske večere s skrivnostno pesmijo. To so kraji, kjer pojo ptice od najbolj zgodnje pomladi do vročega poletja, kjer se zbirajo jeseni sinice in cipkajo po starih jablanah na Koštrčevem vrtu, kjer letajo pozimi samo divje race nad jarki, kakor bi klicale ljudi v južnejše, toplejše kraje. Razkošno cve-to tu rože, v vseh barvah in vseh časih razen pozimi, ko cve-te samo še ivje po drevju. Toda čudni vonj tudi pozimi ne zamre, zakaj tudi takrat prinese veter v Koštrčevo sobo vonj jarkov, ki niso zamrznili.

DANES NA PROSEKU

Odpri novega Kulturnega doma

Kulturno prosvetno delovanje na Proseku in Kontovelu bo danes opravilo kvaliteten skok z odprtjem prenovljenega Kulturnega doma. Dvonedstropno poslopje v središču Proseka (kjer je bila nekdanj kinodvorana »Iris«), bo uradno na razpolago vsem vašim organizacijam in društvom ob 20.30, ko bo svečana otvoritev. Na vrsti bodo seveda slavnostni govori, sledil bo nastop pevskega zbora Vasilij Mirk in nato še ženskega pevskega zbora Prosek - Kontovel.

Kulturne prireditve, ki bodo obelježile ta pomemben dogodek, pa se bodo nadaljevale vse do nedelje. Jutri ob 20.30 bo v novi dvorani Kulturnega doma nastopilo Godbeno društvo Prosek, za njim pa še harmonikarski ansambel proseško-kontovelske podružnice glasbene šole Glasbene matice. V soboto ob 18.30 bo na vrsti otvoritev razstave slikarja Atilija Kralja ob zvokih kitare Igorja Starca, v nedeljo pa se bo krog prireditev sklenil z nastopom amaterskega odra Jaka Štoka s Proseka - Kontovela, ki bo uprizoril Lingreenovo igr v desetih slikah »Pika nogavica«.

Kdaj bodo uredili cestišče pred srednjo šolo na Opčinah?

Res je, da že dolgo ne dežuje in da zato problem Bazovske ulice na Opčinah, pred poslopjem nižje srednje šole Srečko Kosovel, ki se ob deževju spremeni v pravcato jezero, ni najbolj aktualen. Problem pa slej ko prej ostaja in postaja tiste vrste, za katero pravimo, da se reševanje zavlačuje v desetletja. Kako si sicer lahko razlagamo, da se v desetih letih, potem ko je bilo toliko protestov in pozivov, ni dalo nekaj ukreniti, da bi se pred šolskim poslopjem ne obnovljalo presihajoče jezero. To vprašanje si zastavlja tudi pokrajinski svetovalec Dolfi Wilhelm, ki je naslovil na pristojnega pokrajinskega odbornika za javna dela pismeno vprašanje z zahtevom, da bi pokrajinska uprava v sodelovanju z občino in državnim cestnim podjetjem ANAS končno nekaj ukrenila. Kot kaže, so popravila v omejenem cestnem odseku stvar pristojnosti, kar se rado dogaja in kar običajno ovira vsakršen ukrep. Pokrajinska in občinska uprava ter podjetje ANAS se skratka ne morejo sporazumeti, kako naj zadevi strežejo. Čas bi bil, pravi svetovalec Wilhelm, da bi se končno sporzumeli in ukrepali.

Istočasno se Wilhelm obrača na odbornika za javna dela tudi z vprašanjem, če namerava pokrajinska uprava v okviru svojega načrta za asfaltiranje nekaterih cest, poskrbeti tudi za asfaltiranje Proseške ulice na Opčinah, ki je v precej slabem stanju.

Nemarnost pri vzdrževanju cestne signalizacije

Letošnje dolgo in lepo poletje bo verjetno ostalo v analih tudi kot leto z nadpovprečnim številom prometnih nesreč. Tako ugotavlja občinski svetovalec KPI Monfalcon, ki se obrača na občinskega odbornika za javna dela v zvezi s problemom cestne signalizacije, s katerim je po njegovim mnenju verjetno povezano tudi število nesreč. Zlasti vodoravno signalizacijo je čas marsikje v mestu, predmetnih in tudi v okolici skoraj popolnoma izrisal, nihče pa ni poskrbel, da bi jo obnovili.

Podobno je s semaforji, pravi Monfalcon. V nekaterih najbolj prometnih predelih ne delujejo kot bi morali. Občinski svet je svojčas poveril v zakup vzdrževanje mestnih semaforjev, ugotavlja Monfalcon, vendar doslej še niso bile vnešene vse tiste izboljšave na semaforsem omrežju, ki bi opričevale sklep občinske skupščine. Pristojno odborništvo je dolžno, da o teh vprašanjih izčrpno poroča.

Na seji teritorialnega glavnega sveta

CISL kritizira finančni zakon in krajevno Zvezo industrijcev

Pred dnevi se je sestal glavni svet teritorialne sindikalne zveze CISL, ki je proučil trenutni politično-sindikalni položaj in ob koncu zasedanja odobril resolucijo, v kateri uvodoma poudarja, da tržaška CISL podpira splošno platformo sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL; v njej obenem postavlja boj za zaposlovanje in za socialno in davčno pravičnost kot prioriteta cilja lastnih pobud.

Glavni svet CISL v resoluciji potrjuje zelo kritično stališče, ki ga je že zavzel de finančnega zakona 1986 in poudarja nujnost po odločnih pobudah, ki bi osrednji vladi vsilile neodložljive izbire v zvezi z davčno pravico. V zvezi s krajevnimi gospodarskimi problemi pa dodaja, da bo toliko pričakovana hitra odobritev takimenovanega paketa Trst - Gorica nudila nadaljnje finančne razpoložljivosti, na osnovi katerih bo treba odgovoriti na točne zahteve, ki jih zastavlja ne samo gospodarski ampak tudi zaposlitveni sektor. S tem v zvezi tržaška CISL potrjuje rezervno glede zakonskega osnutka, ki ga je predložila vlada, ker v njem ni nobenega takega organizma, ki bi upravljal omenjene finančne razpoložljivosti.

Nadzorstvo krajevnih uprav, predvsem pa socialnih in sindikalnih sil je po mnenju CISL bistvenega po-

mena za preverjanje zastavljenih ciljev in za preprečevanje takih kratkoročnih posegov, ki ne bi nudili dolgoročne pomoči krajevemu gospodarstvu, bi pa še povečali profit in špekulacijo tistega podjetniškega razreda, ki je bolj nagnjen zvižanju jamranju, ne pa dinamični vlogi v okviru krajevnega gospodarstva.

Tržaška CISL tudi ugotavlja, da nedavni primeri zaostrovanja krajevnih industrijcev v odnosu do finančnih struktur, kot so EZIT, FIR, Sklad za Trst in Trgovinska zbornica še dodatno kažejo na kontradiktorno politiko, ki jo vodi Pacorinijeva Zveza industrijcev, ki se po eni strani zavzema za enotnost pri zastavljanju ciljev, po drugi pa se poslužuje zvižajne enosmerne taktike.

V resoluciji tudi poudarja, da je potrebno poživiti sindikalne pobude o socio-sanitarnih problemih, v zvezi z vprašanjem zaposlovanja, predvsem mladinskega pa dodaja, da je treba stimulirati vse tiste iniciative, ki prihajajo od izraza v sedanjem sočasnju na tem področju, ki bi lahko ustvarile nova delovna mesta.

● Podpredsednik deželne odbora Renzulli je izročil novemu predsedniku ustavnega sodišča, Tržčanu prof. Liviu Paladinu, zlati pečat dežele Furlanije - Julijske krajine.

Danes zvečer odhod vlaka miru in bratstva v Beograd

Skupaj s TPPZ potujejo tudi pevke in folkloristi iz Križa

Danes zvečer odhajajo pevci Tržaškega partizanskega pevskega zbora »Pinko Tomazič«, skupno s svojim orkestrom in z mladimi pevci, na turnejo v Beograd. Na tokratno turnejo, ki je povezana s praznovanjem obletnice osvoboditve Beograda, ne odhajajo sami, temveč v spremstvu dekljskega zbora Vesna iz Križa in tamkajšnje folklorne skupine ŠD Mladina.

Skupno se bo z vlakom miru in bratstva odpeljejo na gostovanje v Beograd skoraj 300 ljudi, v glavnem pevcev, plesalcev in glasbenikov, pa tudi predstavnikov partizanskega združenja, združenja aktivistov, čitateljev našega dnevnika in družinskih članov nastopajočih.

Ne gre torej za navadno gostovanje treh kulturnih skupin, ki naj bi se s svojim programom predstavile prebivalcem Beograda. Gre za pobudo, ki močno presega okvire navadne kulturne izmenjave in ki zajema, v tem za slovensko manjšino v Italiji zelo pomembnem trenutku, še poseben poudarek, važnost in pomen.

Vprašanje globalnega zaščitnega zakona za katerega se Slovenci v Italiji uporno borijo že vrsto let, je prav v teh dneh predmet poglobljene in zavzete razprave na zasedanju skupščine SR Slovenije. Tu je bila poudarjena vsestranska podpora slovenski manjšini, s posebnim poudarkom na pomen odprte meje in krepitve prijateljskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Noveembra bo poteklo deset let od podpisa osimskih sporazumov, ki so tudi jasno nakazovali rešitev problemov, ki zadevajo Slovence v Italiji.

Vse to bodo udeleženci tokratnega potovanja z vlakom miru in bratstva v Beograd želeli poudariti in prikazati tudi skozi pesem in ples — skozi pesem, ki je spremljala partizanske borbe, ko so vodili boj proti nacizmu in fašizmu, skozi pesem, ki spremlja tudi danes mnoge narode v boju za svoj obstoj in za svoje pravice, skozi pesem, ki bodri in krepi slovensko manjšino v njenem dolgoletnem boju za lastne pravice, za nemoten razvoj, za obstoj.

Vlak miru in bratstva torej, ki bo dal tako pevcem Tržaškega partizanskega pevskega zbora, mladim pevkom iz Križa in tamkajšnji folklorni skupini priložnost, da se predstavijo s svojim programom beograjskemu občinstvu, da skozi pesem in ples izpovedo svojo pripadnost svojemu narodu in idealom, ki so vodili borbe še v narodnoosvobodilnem boju da pa okrepijo tudi prijateljske in bratske vezi, ki jih že vežejo na prebivalstvo SR Srbije in na tamkajšnje družbenopolitične ustanove.

Naj še na koncu omenimo, da se bodo udeleženci potovanja z vlakom miru in bratstva v nedeljo poklonili spomenu predsednika Tita v Hiši cvetja. To bo trenutek, ko se bodo partizanski pevci spomnili svojega srečanja s Titom, to bo tudi trenutek, ko se bodo mladi zamislili ob

grobniči človeka, ki se je vse svoje življenje boril za svobodo svojega, pa tudi za svobodo drugih narodov, ki je postal in ostal, prav zaradi svoje zavzetosti za ideale svobode, miru bratstva in enotnosti, lik in legenda junaka, ki ga ne mi, niti zgodovina, ne moremo in ne smemo pozabiti.

N.L.

Študentje simbolično zasedli rektorat

Večja skupina univerzitetnih študentov, pripadnikov »levičarske liste«, je včeraj za eno uro simbolično zasedla urade rektorata v znak protesta proti novim normam glede šolskih pristojbin, ki jih vsebuje finančni zakon 1986. Levičarska lista je izdala tiskovno noto, v kateri pojasnjuje, da ni bila zasedba naperjena proti rektorju ali proti univerzitetnim oblastem, ki seveda nimajo neposredne odgovornosti zaradi vsebine finančnega zakona, pač pa zato, da bi opozorili javno mnenje na naravnost dramatične probleme, pred katerimi so se znašli študentje ob napovedanem zvišanju šolskih taks.

● Galerija za antično umetnost na Trgu Libertà 7 (v 2. nadstropju palače Economu) bo odselej odprta tudi ob nedeljah od 9. do 13. ure, medtem ko je ob delavnikih galerija odprta od 9. do 13.30.

V galeriji so razstavljena dela umetnikov različnih italijanskih šol,

Tiskovna konferenca občinskih svetovalcev KPI

Tržaška občina odgovorna za hude zaplete okrog požarne varnosti šolskih poslopij

Zakonska obveznost po zagotovitvi požarne varnosti v šolskih stavbah utegne to jesen sprožiti hude probleme v tržaškem šolskem vsakdanu, okrniti grozi pouk in kar je najvažnejše, opozoriti starše na vprašljivo varnost njihovih otrok med poukom.

To je bistvena ugotovitev, ki jo je občinska svetovalska skupina KPI v soglasju s pokrajinsko federacijo stranke posredovala na včerajšnji tiskovni konferenci, da bi javno mnenje argumentirano seznanila s položajem in zapleti, ki so nastali okrog izpolnjevanja zakonskih obvez o požarni varnosti. Zakon št. 218 iz decembra 1984 je namreč na osnovi dramatičnih požarov, ki so izbruhnili v javnih lokalih v Turinu in Gubbiu, predpisal nove norme za požarno varnost za vse javne prostore in stavbe, med katere spadajo tudi šolska poslopja. Vodstva šol so po teh predpisih do 21. junija letos morala gasilec nasloviti prošnje za potrditev požarne varnosti stavb, ker pa vsi te obveznosti niso izpolnili, so rok podaljšali do konca leta, vendar samo za tiste šole, ki niso pravočasno oddale prošnje. Tistim, ki so se ravnale po zakonu, pa se v teh dneh nahajajo pred hudim problemom zapadlosti 120-dnevnega časovnega roka, v katerem morajo gasilec dostaviti tloris šolskega poslopja s tehničnim poročilom, ki ga mora opraviti posebej usposobljen strokovnjak. Obveznost velja samo za šole z več kot sto učenci, zato ni čudno, da marsikje razmišljajo o uvedbi večizmenskega pouka, kot se je to ob glasnem protestu staršev že zgodilo v Škedenju.

Komunistični svetovalci poudarjajo, da bistveno odgovornost za nastali položaj nosi tržaška občinska uprava, ki je lastnica večine šolskih poslopij in ki je svojo lastno odgovornost pred zakonom enostavno zrnila na ramena ravnateljev. Pri tem ne gre le za dejstva, da šole ne razpolagajo s tlorisi svojih stavb in da morajo same premostiti zakonsko oziroma birokratsko plat zadeve, temveč je še večji problem dejstvo, da ne raz-

polagajo s finančnimi sredstvi, potrebnimi za najem strokovnjaka, ki bi opravil tehnični pregled in sestavil poročilo. Glede na povprečno površino tržaških šolskih poslopij, bi taka strokovna storitev veljala dobrih pet milijonov lir in povsem jasno je, da si šole takega bremena ne morejo privoščiti.

Ker je odgovornost tržaške občinske uprave pri tem povsem očitna, so komunistični svetovalci že v prvi polovici septembra naslovili nanjo nujno interpelacijo, na katero so ustni in zelo približni odgovor prejeli po komaj mesecu dni. Drugače se godi šolam, katerim poslopja so last pokrajine in ki si prizadeva, da bi petim šolam (med njimi sta tudi licej Prešeren in poklicni zavod Zois) zagotovila potrdilo o požarni varnosti. Vsa preostala večina tržaških šol pa torej tvega, da jim gasilci zaprejo vrata za pouk, saj je popolnoma razumljivo, da je v vsej zadevi vendarle najpomembnejša varnost šolorejvega življenja.

Glede na »zavidljivo« starost šolskih poslopij v našem mestu, katerih dobra polovica je bila zgrajena še pod Avstrijo, je kaj lahko predpostavljati, da bodo za zadovoljitev požarne varnosti potrebna precejšnja dela. Kdo bo kril stroške teh del, če se občina ni pozanimala niti za ugotovitev razmer, v katerih se poslopja nahajajo? Najlažje ja pač zvrniti vso odgovornost na ravnatelje, ki jim v primeru kršitve zakona o požarni varnosti grozijo občutne zaporne kazni, opozarjajo svetovalci KPI. Če k temu pristajemo, da gre za neko formalno obveznost temveč za zagotovitev dejanske varnosti šolske mladine, potem je razumljiva huda zaskrbljenost, s katero šolske oblasti in starši gledajo na popolno neobčutljivost tržaške občinske uprave v tej zadevi.

Za enoten odgovor na nastali položaj, v katerem so se znašli ravnatelji in vodstva šol, je avtonomni sindikat šolskih delavcev SNALS za ponedeljek, 21. oktobra, ob 16. uri na zavodu Volta, sklical pokrajinsko skupščino ravnateljev šol vseh vrst in stopenj. (vb)

Od jutri do nedelje pastoralni dnevi

Od petka do nedelje bodo v našem mestu »Pastoralni dnevi škofije«, ki bodo letos posvečeni katehezi in vlogi odraslega kristjana pri izpričanju rešnice. Uvodni in zaključni del dnevov bosta v dvorani S. Maria Maggiore, osrednji pa v prostorih škofijskega seminarja. Uvodno poročilo bo imel g. Augusto Barbi, zaključke pa bo povzel tržaški škof Bellomi.

Albanska folklor v gledališču Cristallo

V nedeljo ob 20.30 bo v gledališču Cristallo (Ul. Ghirlandaio 12) nastopila »Albanska narodna folklorna skupina«, ki bo dopotovala v naše mesto na povabilo tukajšnje Letovišarske ustanove s posredovanjem zunanjega ministrstva. Za predstavu, ki pomeni prav gotovo enkratni dogodek za ljubitelje ljudske folklorne, bo vstop prost, zaradi omejenosti števila sedežev pa si bo treba nabaviti vabilo, ki bo na razpolago tako na sedežu Letovišarske ustanove na Gradu sv. Justa, kot na sedežih na železniški postaji, v Miljah in v Sesljanu, pa tudi v Pasaži Protti.

»Dežela severnih sijev« na Gradu

V soboto ob 11.30 bodo na Gradu sv. Justa odprli fotografsko razstavo z naslovom »Dežela severnih sijev«, ki jo pod pokroviteljstvom dežele in Letovišarske ustanove skupno prireja tiskovna agencija Tass in Združenje Italija-SZ. Razstava bo trajala do 10. novembra in bo odprta ob delavnikih od 10. do 12.30 in od 15.30 do 18.30, od praznikov pa od 10. do 13. ure.

Podvojitev glavnice finančne družbe Finporto

Finančna družba Avtonomne pristaniške ustanove Finporto bo podvojila svojo glavnico na dve milijardi, kar ji bo omogočilo izvajati učinkovitejšo vlogo pri prenovi tržaškega pristanišča, za katero je bila ustanovljena. Na ta način bo lahko med delničarje stopila tudi deželna finančna družba Friulia in novoustanovljena SPI iz kroga IRI, poleg nekaterih drugih, tudi zasebnih gospodarstvenikov. Pristaniška ustanova bo seveda ohranila absolutno večino vloženega kapitala.

Jutri ob 20.30 v prostorih KD Vodnik

V dolinskem društvu predavanje o odpravi na Južno Anapurno

Jutri ob 20.30 bo v društvenih prostorih KD Valentin Vodnik v Dolini predavanje z diapozitivi o odpravi na Južno Anapurno. Predaval bo Davor Zupancič.

Marsikoga zanimajo planine, marsikomu je všeč plezanje in preizkušnje moči po zahtevnih poteh. Vsak dan pa se ne odpraviš tisoče kilometrov daleč od doma, da bi se od tam začel bližati bogovom. Ob 80-letnici SPDT pa se je skupina ljudi odločila in izkoristila prav to priliko, da je uredila odpravo na Južno Anapurno. Šest je bilo članov SPDT, sedmi pa je bil zdravnik iz Nove Gorice. Vsi vemo, da Himalaja ni kar tako! Za odhod so morali izbrati tudi pravi čas, ko se v tistih krajih ne potepajo monsumi. Idealni čas je zgodaj spomladi ali pa jeseni, ker od junija do septembra monsumi prenašajo dež in sneg. Naša odprava je odpotovala 28. marca, torej naj bi bila izbirala letnega časa dobra. Po enotedenskem bivanju v Katmanduju se je začelo vzpenjanje. Smer je bila zahtevna, vremenske razmere pa vedno slabše. Sneg je začel zaustavljati ritem hoje. Poleg sedmih članov odpra-

ve je bilo še 45 nosačev, ki so dosegli bazni tabor na višini 4.800 m in se nato spet spustili v dolino. Od tod dalje se je začelo plezanje, vsakodnevno preizkušanje samih sebe v doseganju čimvišjih ciljev. Od baznega tabora navzgor so odpravi pomagali štirje visokogorski nosači, bolj poznani kot šerpe. Kljub zelo dobri telesni pripravi vseh članov odprave, ki so leto dni pred odhodom trenirali še intenzivneje, so vremenske razmere vedno bolj ovirale vzpon. Sneg je povzročal tudi težave z nosači, ki hodijo sicer bosi, a v nekoliko boljših vremenskih pogojih.

Odprava na Južno Anapurno ni popolnoma uspeła, dosegli so višino 5.700 metrov, čez pa ni šlo. Vrh Anapurne je ostal tako nedosežen na 7.200 metrih, ovit v snežno odejo. Članji odprave so se vrnili domov 13. maja, mesec in pol po odhodu.

Jutrišnje predavanje bo skušalo pričarati prav ta posebna vzdušja, ki so spremljala na poti letošnjo odpravo. Diapozitivi pa bodo še najdragocenejša dopolnila za vsakogar, ki se bo tega večernega srečanja udeležil.

(dam)

Včeraj v deželnem svetu razprava o programu nove uprave

Komunisti in Štoka (SSk) kritični do Biasuttija zaradi njegovih izjav o položaju naše manjšine

V deželnem svetu se je včeraj pričela razprava o programskih izjavah predsednika deželnega odbora Biasuttija, ki se bo zaključila predvidoma danes z glasovalnimi izjavami načelnikov svetovalskih skupin in z repliko samega Biasuttija. Med tolikimi problemi je včeraj tekla beseda tudi o odstavku predsedniškega programskega poročila, ki se direktno nanaša na položaj slovenske in italijanske manjšine v Italiji in v Jugoslaviji in ki ga zaradi jasnosti ter korektnosti informacije še enkrat objavljamo. »Rekli smo tudi in to potrjuje, da je prisotnost manjšine motiv bogastva in rasti. Torej smo odločno prepričani o nujnosti, da odgovorimo na legitimne potrebe po zaščiti in ohranitvi, ne da bi pri tem zašli na štrumentalna stališča, s katerimi bi tvegali izvolitev ozračja solidarnosti in spoštovanja, ki kvalificira in daje za zgled pri nas dozorelo izkušnjo.« To je torej Biasutti povedal prejšnji teden o Slovencih v Italiji in že takrat smo napisali, da pomeni to korak nazaj v primerjavi z izjavami njegovega predhodnika in v primerjavi s samimi izjavami, ki jih je dal predsednik dežele ob svoji prvi izvolitvi oktobra lani. O omejevalnosti te trditve so včeraj govorili Štoka (SSk), Iskra in Tonel (KPI) ter Cavallo (Proletarska demokracija).

Svetovalec SSK Drago Štoka je dejal, da soglašajo s programskimi izjavami predsednika Biasuttija glede gospodarskega in družbenega razvoja dežele, ne more pa sprejemati programskega odstavka o manjšinski problematiki. Predsednik ni niti enkrat izrecno omenil slovenske manjšine, je naglasil Štoka, čeprav je jasno, da je mislil na Slovence, medtem ko v nadaljevanju izrecno omenja italijansko narodnostno skupnost v Jugoslaviji. Biasutti se je s to izjavo oddaljil od svojih predhod-

nikov, kar vzbuja lahko pri nas samo zaskrbljenost, čeprav SSK smatra, da so še veljavne prejšnje obveze deželne uprave do manjšine, saj bi v nasprotnem primeru morala stranka nujno potegniti logične politične račune, to se pravi odstopiti iz sedanje večine. Ob koncu svojega posega je vsekakor Štoka izrazil upanje, da bo Biasutti v današnji repliki jasneje in pozitivneje opredelil vprašanje zaščite Slovencev v Italiji.

Podpredsednik deželnega sveta Claudio Tonel (KPI) se je obregnil ob izjavo predsednika Biasuttija, ki je dejal, da je dežela »podeževala mejo od bolečih in napačnih zgodovinskih dogajanj«, ne da bi povedal kdo je pravzaprav odgovoren za ta dogajanja. Ta predsednikova izjava, ki jo lahko povezujemo z nesrečnim Craxijevim stavkom (meje so groteskne, je dejal predsednik vlade na lanskem proslavi 30-letnice priključitve Trsta k Italiji), je po Tonelovem mnenju popolnoma odveč, zlasti v tem delikatnem trenutku, ko položaj zahteva odgovornost in treznost pri obravnavi vprašanja mej in odnosov med Italijo in Jugoslavijo, ki jih je osimski sporazum pravilno zakoličil. Letos praznujemo desetletnico Osima in zato smo od predsednika Biasuttija pričakovali jasnejše obveze, je dejal Tonel, tudi glede slovenske manjšine, kjer predsednik sploh ne omenja več nujnega deželnega pritiska na vladno za odobritev pravičnega zaščitnega zakona. Rešitve tega zelo pomembnega vprašanja ne moremo odlašati v nedogled, saj tako tvegamo nevarne procese zaostrovanja odnosov in sožitja.

Z nepotrebno Craxijevo izjavo o italijanskosti Trsta (»italianissima Trieste« je dejal predsednik vlade na nedavni izročitvi ladje Garibaldi italijanski vojni mornarici) in s podobnimi stališči ne bo-

mo onesposobili te nevarne mine. KPI je torej nezadovoljna tako z izjavami glede Osima kot s praznimi besedami glede slovenske manjšine, kar po Tonelovem gledanju posebej davek, ki ga mora Krščanska demokracija plačati melonarjem, v zameno za njihovo izključitev iz deželnega odbora. Tudi glede italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji Biasutti ni izpolnil pričakovanj, je še dodal svetovalec KPI, saj smo si od njega pričakovali jasnejše obveze in ne zgolj deklarativnih gesel, ki potem ostanejo samo na papirju.

Tudi komunist Boris Iskra se je podobno kot Tonel uvodoma navezal na vprašanje meje med Italijo in Jugoslavijo ter podčrtal, da je ta problem dokončno rešen in ga torej ne gre ob raznih priložnostih spet obujati. Izrazil je zaskrbljenost, ker se v nekaterih (tudi uradnih) krogih utira pot nevarna miselnost in prepričanje, da smo Slovenci v Italiji nekako »tuje telo«, ki povzroča samo težave družbenemu tkivu v naši deželi. Komunisti niso bili zadovoljni s prejšnjimi Biasuttijevimi izjavami o Slovencih, še manj pa s to zadnjo, ki vnaša v razpravo neke nove pogojevalnike. Deželni odbor, je pristavil Iskra, mora zato čimprej pojasniti svoja stališča o slovenski manjšini in povedati, kaj pravzaprav pomenijo tista »štrumentalna stališča«, o katerih govori predsednik. Kdo torej zastuplja ozračje strpnosti in sožitja? Desničarski krogi ali pa sami Slovenci, se je polemično vprašal svetovalec KPI, ki je spomnil Biasuttija, da sodelujeta v deželni večini tudi dve stranki (PSI in SSK), ki sta predložili v parlamentu zakonski predlog o zaščiti manjšine. Kritičen do Biasuttija zaradi njegovih izjav o manjšini je bil tudi demoproletarec Cavallo.

SANDOR TENCE

Nabrežinska KPI o političnem položaju v občini

Zaradi nekaterih nejasnih in zaskrbljujočih pojavov v zvezi z rešitvijo upravljanja občine, je devinsko-nabrežinska sekcija KPI »E. Berlinguer« izrazila globoko zaskrbljenost in še enkrat potrdila, da si bo še naprej prizadevala za potrditev dosežanja koalicije med KPI, SSK in PSI.

Za to rešitev, ki bi zagotovila občini napredno in stabilno upravo, se je večkrat izrekla tudi SSK in v bistu tudi PSI, ki je vodila pogajanja tudi v to smer. KPI je svojo pripravljenost pokazala tudi s tem, da se je odrekla svojemu kandidatu za župana, čeprav razpolaga z relativno večino.

KPI je sicer predlagala svojega župana s poizvedovalnim mandatom, vendar je tudi od predloga odstopila in skupno s SSK pripravila predlog programa, ki je bil odprt do PSI in je omogočal sestavo večinskega odbora. KPI tudi ni vztrajala na županu — Slovencu, kot je bilo napačno predstavljeno v delu tiska, temveč se je zavzemala za kandidata, ki pozna oba jezika in lahko predstavlja obe skupnosti. Zato bi bilo nerazumljivo in škodljivo, če bi po 5 mesecih prizadevanj za določene rešitve odkrili, da si politične sile prizadevajo za nasprotno rešitev. Tajništvo sekcije želi verjeti, da so govorice o premiku k petstrankarski koaliciji neosnovane in še enkrat potrjuje prizadevanja, da bi v teh dneh prišli do sporazuma med KPI, SSK in PSI, kar je bila tudi želja večine volivcev na volitvah 12. maja.

Občina končno dobila prispevek za gradnjo šole na Katinari

Prostorska stiska na katinarskih šolah, ki je povzročila toliko slabe krvi in seveda postavila v prvi vrsti na zatožno klop tržaške občinske uprave, bo končno rešena. Tržaška občina je prišla do denarnih sredstev, ki ji omogočajo, da se loti gradnje novega šolskega poslopja na Katinari. Finančna plat je bila odvisna od deželnih organov. Kot običajno, tudi tokrat ni šlo brez zamud, pred dnevi pa je deželni odbor končno porazdelil sredstva, ki jih predvideva deželni zakon št. 48 za šolske gradnje. V tej porazdelitvi je dežela upoštevala tudi katinarski problem in zagotovila prispevek na obresti. Občina ima sedaj prosto pot, da si pri bančnih zavodih izposodi 600 milijonov lir posojila. Ta vsota je namreč potrebna za gradnjo nove šole. Ko bo tudi ta aspekt rešen, bo lahko poverila gradbeno dela, ki bi se spričo dejstva, da bo novo šolsko poslopje montažno, ne bi smela dolgo zavleči. Na občini zagotavljajo, da bo šola v nekaj mesecih nared.

V novem montažnem poslopju se bo naselila italijanska osnovna šola, kar pomeni, da ne bo več razlogov za prepire in polemike, ki so v preteklosti označevali šolsko življenje na Katinari in imeli vidne posledice za vse družbeno življenje v tem predelu, ki se je v zadnjih desetletjih z gradnjo bolnišnice in velikih stanovanjskih blokov tako korenito spremenil, zlasti v narodnostnem pogledu. V novem poslopju bo več učilnic, poleg njih pa tudi večji prostor, ki ga bodo lahko uporabljali kot telovadnico, sejno dvorano ipd.

pismo uredništvu

Odprto pismo Sindikatu slovenske šole - tajništvo Trst

Iz članka v Primorskem dnevniku z dne 15. 10. 85, ki poroča o 28. občnem zboru Sindikata slovenske šole, z obžalovanjem ugotavljam, da je zanimanje za obnovo in rast slovenske šole na Tržaškem še vedno zelo pomanjkljivo. Čutiva se dolžni, da pojasnim stanje današnjega organika glede slovenskih mest na deželnem raziskovalnem zavodu za eksperimen-tiranje in pedagoško izpopolnjevanje (IRRSAE). Po prizadevanju slovenskega člana v izvršnem odboru tega zavoda v letu 1981 prof. Lavrenčičeve smo dosegli, da so v predlog organika vstavili 8 mest za učno osebje, tri mesta za neučno osebje in eno mesto za prevajalca. Na natečaj se je predstavilo zadostno število učnega osebja, tri za neučno osebje, za prevajalsko mesto pa ni bilo kandidatov. Po izidu lestvice natečaja, sva sprejeli mesto samo medve, medtem ko so drugi odkrili. Stanka Čuk sem zasedla mesto že v šolskem letu 84/85, medtem ko sem Sonja Sirk pričela službovati v šolskem letu 85/86. Kot je razvidno, sva za delo pred-

videnih osmih ljudi, zadolženi samo dve osebi. Iz tajniškega poročila je razvidno, da ima slovenska šola pred seboj kopico problemov, ki jih ne bo lahko reševati. Prepričani sva, da sta pogoja za obravnavo šolskih problemov predvsem sodelovanje vseh slovenskih ustanov, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s šolstvom, in večja angažiranost šolnikov samih.

Na žalost pa ugotavljam, da se prepogosto pozablja na povezanost med ljudmi, ki se z zanimanjem ukvarjajo s pedagoško problematiko, saj sva morali izvedeti o razpravi na občnem zboru Sindikata slovenske šole iz Primorskega dnevnika, v kolikor naš zavod ni dobil do danes nobenega uradnega vabila.

Lep pozdrav
Stanka Čuk in Sonja Sirk

Delovna mesta pri KZE

Krajevna zdravstvena enota je razpisala dve prosti delovni mesti za pomočnika kemika in dve mesti za sodelavca za fiziko. Rok za vložitve prošnje zapade 4. novembra ob 12.00. Podrobnejše informacije nudi personalni oddelek KZE v Ulici Farneto 3 vsak delavnik razen sobote od 9.30 do 12. ure.

Barkovljanski šolarji na dirkališču

Včeraj dopoldne so si otroci osnovne šole F. S. Finžgar iz Barkovelj ogledali konjsko dirkališče na Montebelu. Otroke so spremljale učiteljice, medtem ko jih je na dirkališču sprejel in jim razlagal o delu dirkališča tamkajšnji uslužbenec. Z velikim veseljem in zanimanjem so sledili razlagi ter si ogledali hleve in konje ter zvedeli marsikaj novega o dirkališču, dirkah in drugih napravah v tem kraju.

Manjši požar med Ricmanji in Borštom

Med Ricmanji in Borštom (nad Logom) je včeraj popoldne okrog 16. ure prišlo do manjšega požara, kjer sta se vnela trava in grmičevje. Na mesto požara je takoj prispela ekipa gozdne straže iz Bazovice, ki je požar hitro pogasila.

Toda zvečer okrog 19. ure je ogenj ponovno vzplamtel, in tokrat so gozdni straži prišli na pomoč gasilci iz Trsta in pa iz domačega prostovoljnega gasilskega društva Breg. Požar jim je uspelo pogasiti nekaj po 20. uri. V tem času je zgorelo nekaj trave na pašniku, grmičevje, nekaj oljk in pa del vinograda.

Včeraj v Nabrežini odprta delavnica grafične skupine Atelier Pridobitev za Društvo zamejskih likovnikov

V Nabrežini, ko zaviješ desno pri vodnjaku se nahaja preurejena kmečka hiša z lepo tlakovanim dvoriščem. Vse diši po novem, po restavriranem. In res v nekdanjem hlevu se svetlikajo očisti in popravljeni leseni tramovi, ki nosijo težo podstrešja. V nekem kotičku pa se blešči ravno tako nova ročna stiskalnica. Ambient, ki smo ga opisali je od včeraj dalje sedež — delavnica grafične skupine Atelier.

To novo pridobitev Društva zamejskih likovnikov vodi Mauro Tonet, grafik. Tonet bo od 4. novembra da-

lje vodil tudi tečaje lesoreza in bakroreza. Tečaja bosta dva: za začetnike ter za poglobitev in specializacijo grafičnih tehnik. Udeležijo pa se ga lahko vsi od 9. leta starosti dalje. Za zainteresirane lahko dodamo, da bo prva sekcija tečajev, to je o tehnikah lesoreza, obravnavala lesoreze na vzdolžno in prečno rezanem lesu ter »chiaroscuro«, medtem ko bodo tehnike bakroreza nujno bolj razčlenjene. Najprej se bodo tečajniki sprijeli s tehnikami brez uporabe lužil (vrezilom, suho iglo, mezzotinto itd.) in šele nato bodo spoznali delo-

vanje lužil (jedkanico, akvatinto in vernis mou). Vaje bodo potekale upoštevajoč linearno vrednost poteze senčenja in izrazne možnosti barve. Kot dopolnilo k vsaki sekciji bodo vpeljani zgodovinski, teoretski in tehnični vidiki v zvezi z obravnavanimi predmeti. Tečajniki bodo seznanjeni z orodjem, pripravo matric in njihovo ekspresivno možnostjo, s pripravo črnih kot tudi z uporabo in karakteristikami različnih črnih in črnilnih papirjev. Začetek tečaja bo, kot smo omenili, v ponedeljek, 4. novembra, zaključek pa 30. maja 1986.

Ob koncu tečajev bo v prostorih Atelier razstava med letom izdelanih del in obiskovalci celotnega tečaja bodo dobili spričevala o prisotnosti. Sodeč po včerajšnjem zanimanju od odprtju novih prostorov, takih obiskovalcev Atelier res ne bo primanjkovalo. (eva)

Na sliki: Klavdij Palčič med otvortvenim nagovorom.

† Tiho nas je zapustila naša draga

Maria Žerjal

Pogreb bo jutri, 18. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo brat Pepi, sestra Zala ter nečakinji z družinama.

Boljunc, 17. oktobra 1985

ŠZ Sloga izreka svojemu odborniku živku Lupincu iskreno sožalje ob očetovi smrti.

Ob bridki izgubi žene Mirande izreka svojemu bivšemu članu Rafku Grgiču globoko sožalje Tržaški oktet.

Odbor SZ Sloga izreka najgloblje sožalje družini Rafka Grgiča ob izgubi žene Mirande.

Ob prerani izgubi žene Mirande izreka Rafku Grgiču najgloblje sožalje KD Slovan.

V PRVIH DEVETIH MESECIH

Pristanišče uspešno le pri pretovoru nafte

Ceprav je nekoliko upadel komercialni, se je skupni promet v tržaškem pristanišču v devetih mesecih letos vendarle povečal in sicer za 1,9 milijona ton glede na isto obdobje lani. Največji porast so zabeležili pri iztovarjanju (11 odstotkov več), medtem ko se je natovarjanje le rahlo (za 2 odstotka). Po negativnih gibanjih v zadnjih letih pa odločno naraščanje beleži promet surove nafte za Bavarsko povečal za poldrugi milijon ton.

V komercialnem prometu pa je tudi september, po avgustovskem upočasnenju, prinesel novo, občutno upadanje. Skoraj povsem je usnil pretovor avstrijskega lesa, občutno manj so pretovarili premoga, upadel je tudi promet s kontejnerji, medtem ko se je na lanskoletni ravni ohranil le promet z ladjami ro-ro.

● Jutri, 18. t. m., bodo dijaki višjih šol pripravili pohod po mestnih ulicah kot protest proti predlogu finančnega zakona 1986. Zbrali se bodo ob 9. uri na Trgu Oberdan, sprevod pa bo šel po ulicah Carducci, Ghega, Roma, Mazzini, Trgu Goldoni, Korzu Italia in se bo zaključil na Borznem trgu. K protestu dijakov so se pridružili tudi univerzitetni študenti in tovarniški sveti tržaških podjetij.

Slavje dolinskih 60-letnikov

V soboto popoldne so se v Dolini zbrali domači 60-letniki. Najprej so se podali k vaškemu spomeniku padlim v NOB kjer so položili šop rdečih nageljnov in počastili spomin vseh vaščanov, ki so dali življenje za svoj narod. Nato so šli na domače pokopališče in položili cvetje tudi na grobove svojih sovrstnikov, ki so umrli po vojni. Zvečer so imeli večerjo in družabnost v društveni gostilni, kjer so tudi obujali lepe in grde spomine mladih let

čestitke

Dragi PETER! Kolikor zvezdic na nebu žari in kolikor cvetic na svetu cveti, toliko sreče ti Irina za današnji tretji rojstni dan želi. Da bi zrasel v pridnega in ubogljivega fanta, so želje tata Sergija in mame Alde.

Naša draga mama in nona MILKA PETAROS slavi danes 73. rojstni dan. Iz srca ji čestitajo in želijo še mnogo zdravih let hčerke z možmi ter vsi vnuki.

Na svetovnem prvenstvu harmonikarjev v Lizboni je v kategoriji juniores

CORRADO ROJAC

zasedel drugo mesto. Ob tem velikem uspehu mu iz vsega srca čestita ansambel SYNTHESIS 4.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 17. oktobra
MIRA
Sonce vzide ob 6.24 in zatone ob 17.16
— Dolžina dneva 10.52 — Luna vzide ob 10.40 in zatone ob 19.12.
Jutri, PETEK, 18. oktobra
LUKA

Vreme včeraj: temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1024,1 mb rahlo narašča, veter severovzhodnik 25 km na uro, vlaga 38-odstotna, nebo skoraj jasno, morje zelo razgibano, temperatura morja 19,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Davide Buonocore, Riccardo Masè, Martina Umer, Stefania Maria Salvador, Alessia Scuro.
UMRLI SO: 78-letni Teodoro Malalan, 49-letni Sergio Bacchia, 87-letni Domenico Ravalico, 80-letni Pietro Rocco, 59-letna Renata De Schiller, 38-letna Miranda Bratasevec, 91-letna Caterina Crevatin, 80-letni Giuseppe Lutmann, 70-letna Maria Zeriali, 75-letni Renato Regaurin, 73-letna Maria Prodan, 60-letni Zoilo Bertogna, 72-letni Nicolò Cona, 86-letna Ester Grablovitz, 95-letna Maria Luigia Olivo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock, Trg Valmaura 11, Prosek, Žavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Prosek, Žavljje.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sosljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

BERITE

»Novi Matajuri«

razna obvestila

SKD Barkovlje sporoča da bo v petek, 18. t.m., ob 20.30 redna odborova seja.

Grafična delavnica ATELIER — Nabrežina Center 16 — tel. 200-085 obvešča, da poteka vpisovanje do vključno 4. novembra. Za vpisovanje in informacije je tajništvo odprto vsak ponedeljek, sredo in petek ob 16. do 18. ure.

Zadruga Kulturni dom Prosek-Kontovel Danes, 17. t.m., ob 20.30 uradno odprte dvorane. Po slavnostnem govoru bosta nastopila pevski zbor V. Mirk in ženski zbor Prosek-Kontovel. Vstop z vabilom. Jutri, 18. t.m., nastop Godbenega društva, harmonikarskega ansambla podružnice GM Prosek-Kontovel in Amaterskega odra J. Štoka. V soboto, 19. t.m., ob 18.30 odprte razstave Atilija Kralja z nastopom kitarista Igorja Starca. V nedeljo, 20. t.m., ob 17.00 bo Amaterski oder Jaka Štoka uprizoril mladinsko igrano Astrid Lindgreen »Pika nogavička«, ki jo je režiral B. Kraljevič. V petek, soboto in nedeljo je vstop prost. Vljudno vabljeni.

Do 30. t.m. se na osnovni šoli A. Sirk v Križu lahko vpišete na tečaj slovenskega in angleškega jezika, ki ju za odrasle prireja Tržaška ljudska univerza. Vpisovanje je vsak ponedeljek, sredo in petek od 19. do 20.30. Vpisnina znaša 17.500 lir za vsak tečaj. Slovenski dijaški dom v Trstu pod pokroviteljstvom Odbora za doraščajočo mladino SKGZ prireja 5-DNEVNO BIVANJE V LJUBLJANI od 26. do 30. decembra 1985 za mlade od 13. do 17. leta. Informacije in vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu — Ul. sv. Frančiška 20/3 — tel. 744-249 vsak dan (razen sobote) od 9. do 12. in od 16. do 18. ure.

Zbor Kraški slavček vabi lanske in letošnje nove člane na prvo pevsko vajo, ki bo jutri, 18. oktobra, ob 15. uri. Pridite polnoštevilno!

izleti

KD Rdeča zvezda sporoča, da je odhod avtobusa za izlet na Dolenjsko v nedeljo, 20. t.m., točno ob 7. uri iz Zgonika. Zbirališče ob 6.45 pri občinskem spomeniku.

Sindikatske slovenske šole prireja 27. t.m. enodnevni izlet na Brione. Vpisovanje in spored izleta pri potovalnem uradu Aurora. Vabljeni vsi šolniki in njihovi svojci.

prispevki

V spomin na Stanka Lupinca daruje Drago Sedmak 20.000 lir za SD Polet.

V spomin na Marijo Senico daruje Milka Granduč 10.000 lir za KD Slavec.

V spomin na Stanka Lupinca daruje družina Franja Kosovela 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Stanka Lupinca daruje Marija Maver 10.000 lir za SKD Tabor. Namesto cvetja na grob Pepija Rasonija darujeta Anuška in Vlasta z družinama 10.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob Stanka Lupinca daruje Niko Kosmina 50.000 lir za SZ Sloga.

V počastitev spomina Justine Guštin darujeta Pino in Nadja Breclj 20.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Silve Starec por. Regent darujeta Nadja in Meri 20.000 lir za SKD Barkovlje.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Otvoritvena predstava sezone 1985 - 86

CARLO GOLDONI

PRIMORSKE ZDRAHE

komedija v treh dejanjih

Režija: BORIS KOBAL

PONOVITVE

danes, 17. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED E - mladinski v četrtak
v soboto, 19. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED F - druga sobota po premieri
v nedeljo, 20. oktobra, ob 16.00 - ABONMA RED G - popoldan na dan praznika

gledališča

VERDI

Jutri, 18. oktobra, ob 20. uri za red A/B bo v gledališču Verdi otvoritvena predstava operne sezone 1985/86 s Puccinijevim Tosco. Dirigent Oleg Caetani, režiser Alberto Fassini. Danes, 17. t.m., ob 18.30 pa bo v Krožku za kulturo in umetnost predstavitev opernega dela. Govoril bo kritik Alfredo Mandelli.

ROSSETTI

Danes, 17. t.m., ob 20.30, red četrtak, bo Teatro Stabile Furlanije - Julijske krajine uprizorilo Goldonijev o delo »I Rusteghi«. Režija Francesco Macedonio. V abonmaju odrezek št. 1. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti (tel. 69-406).

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 21. t.m., ob 20.30 bodo v gledališču Rossetti nastopili skupina SALZBURGER SOLISTEN in pianist J. DEMUS.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Društvo Slovencev miljske občine vabi jutri, 18. t.m., ob 19.30 na sedež na predavanje z diapozitivi časnika Lojzeta Abrama na temo »Slovenska tržaška odprava na Himalaje«.

Na pobudo KD Vesna bodo jutri, 18. oktobra, ob 20. uri v foyerju Doma A. Sirk v Križu odprli razstavo kostumografije Marije Vidau. Sledil bo nastop SSG, ki bo uprizorilo »Chicchignolo«.

KD V. Vodnik priredi jutri, 18. oktobra, ob 20.30 v društveni dvorani v Dolini predavanje z diapozitivi o ALPINISTIČNI ODPRAVI SPDT NA JUŽNO ANAPURNO. Vabljeni!

KD I. Grbec priredi jutri, 18. t.m., ob 20.30 nastop tamburaške skupine iz Boljunca. Vabljeni!

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. V nedeljo, 20. t.m., ob 17. uri VIKJ SHOW - komična magija, ples, glasba... Vabimo staro in mlado na zabavni popoldan.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

ETTORE PETROLINI

CHICCHIGNOLA

komedija v treh dejanjih

Jutri, 18. t.m., ob 20.30 v Domu A. Sirk v Križu.

kino

Eden 15.30 »Morbida, calda e bagnata«. Ob 21.00 »Le studentesse del piacere n. 69«. Prepovedana mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30—22.00 »Miranda«.

Excelsior 16.30—22.00 »Mad Max«. Igrata Mel Gibson in Tina Turner.

Nazionale Dvorana št. 1 16.30—22.00 »Video drome«.

Dvorana št. 2 16.30—22.00 »Porky's III«.

Dvorana št. 3 16.00 »Patrizia carnal games«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.30—22.15 »Demoni«. Režija: Dario Argento. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Grattacielo 15.30—22.15 »007 bersaglio mobile«. Igra: Roger Moore.

Vittorio Veneto 16.30—22.00 »Mogli particolari«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30—22.00 »Je vous salue Marie«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Alcione 16.15—21.45 »Kagemusha — L'ombra del guerriero«.

Ariston Danes zaprto. Jutri: »Cercasi Susan disperatamente«.

Radio 15.30—21.30 »Il porno mondo di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

menjalnica

16. 10. 1985

Ameriški dolar	1.790.—
Kanadski dolar	1.310.—
Švicarski frank	820.—
Danska krona	184.—
Norveška krona	223.—
Švedska krona	223.—
Holandski florint	595.—
Francoski frank	218.—
Belgijski frank	32.—
Funt sterling	2.520.—
Irski sterling	2.070.—
Nemška marka	671.—
Avstrijski šiling	95.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.200.—
Grška drahma	11.—
Debeli dinar	5.20
Drobni dinar	5.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

S.P.A.

TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

Emporio

FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

Nove pošiljke za jesen-zimo

OBLEKE — KOSTIMI, KRILA, DEŽNI PLAŠČI

IZREDNE CENE!

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma — Via G.B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izžrebanju, ki je bilo dne 14. oktobra 1985, ter v smislu zakonskih predpisov in pravilnika bodo s 1. januarjem 1986 vnovčljive pri običajnih poverjenih zavodih obveznice, ki so vključene v sledeče serije:

naslov posojila	serija št.
6% 1966-1986 I. em. (Pacinotti)	3 - 6 - 20 - 57 - 69 - 71 - 92 - 96 - 98
6% 1967-1987 (Righi)	1 - 4 - 33 - 42 - 54 - 67 - 73 - 82 - 86
6% 1968-1988 I. em. (Marconi)	1 - 5 - 44 - 51 - 56 - 76 - 88 - 95 - 119
6% 1969-1989 I. em. (Ampère)	129 25 - 29 - 63 - 73 - 76 - 82 - 89 - 116 - 119 124 - 137 - 138
7% 1972-1987 (Edison)	5 - 10 - 14 - 16 - 21 - 35 - 36 - 43 - 47 68 - 83 - 94 - 109 - 111 - 119 - 151 - 170 179 - 201 - 210 - 212 - 219 - 222 - 229 239 - 245 - 253 - 269 - 293
7% 1973-1993 (Meucci)	24 - 26 - 28 - 37 - 69 - 82 - 113 - 117 128 - 134 - 155 - 162 - 172 - 209 - 220 223 - 258 - 271 - 272 - 282 - 292 - 339 360 - 399

Obveznice, ki bodo predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponom z zapadlostjo 1. julija 1986 in naslednjimi. Vsota morebitnih manjkajočih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

ženska in njena stvarnost

Kmalu tudi ženske v vojaški suknji?

Popolna uveljavitev enakopravnosti na vseh področjih — ženske so od nekdanj aktivno soudeležene v pacifiističnih organizacijah in so zato proti oboroževanju in tudi aktivnemu sodelovanju v redni vojski. Med tema dveh stališčema, ki jih zagovarjajo ženske, ki so vključene v žensko gibanje, se bo odvijala diskusija o prostovoljnem ženskem vojaškem roku, ki ga nameravajo uvesti tudi v Italiji. Takšna možnost je namreč že predvidena v zakonodajah številnih držav, ki pripadajo enemu ali drugemu bloku ali pa jih označujemo za nevtralnno - neopredeljene, o njem pa naj bi se še v tej zakonodajni dobi izrekel italijanski parlament. Predlog zagovarja obrambni minister Spadolini, dasi je zadnje čase zaposlen s povsem drugačnimi vprašanji. Sicer pa je predlog na to temo že pred leti predstavil socialistični poslanec Falco Accame, vendar ga je nato umaknil, češ da so ministrstvo in visoki vojaški krogi skušali predlog pretvoriti v obnovev ženskih pomožnih služb, ki so ženskam v teku številnih vojsk že neštetokrat pripadle. Se pravi naj bi spet šle za bolničarke ali za strojepiske v pisarne.

Kaže pa, da so se vsaj glede takšnega odnosa do vloge, ki naj bi jo imele ženske v vojski, mnenja nekoliko spremenila. Iz ankete, ki jo je za Vsesdržavni raziskovalni svet (CNR) v sodelovanju z univerzo iz Bologne pripravil sociolog Paolo Prandstaller namreč izhaja, da je kar 88 odst. redno zaposlenih v vojski (vseh je v Italiji približno 16 tisoč) za uvedbo ženske vojaške službe. Sicer je raziskava nadalje pokazala, da so splošna mnenja o poklicnih vojakih dokaj zgrešena: iz ankete je razvidno, da so poklicni italijanski vojaki zadovoljni s svojo službo, da so v glavnem poročni, visoko izobraženi, da volijo za pet strank, ki trenutno tvorijo večino v državi in da zagovarjajo veljavnost italijanskega političnega sistema. Nikakor niso zagovorniki netenja nespornostimov, temveč verjamejo, da so vojske potrebne zato, da vzdržujejo mir; posamezna vojska pa mora biti dobro organizirana, na primer kot podjetje. Zato tudi zagovarjajo tehnološko izpopolnitev vojaškega aparata, modernizacijo celotnega ustroja in tudi, oziroma nekateri celo predvsem, aktivno vključevanje žensk kot dobrih in specializiranih delavk.

O kompjuterizaciji italijanske vojske govori tudi obrambni minister Spadolini, ki preko podtajnika republikanca Vittoria Oclesa še pojasni nekatera stališča. Med posebej zanimivimi za predmet, ki ga tokrat obravnavamo je nedvomno ugotovitev, da vojska čez približno deset let ne bo mogla več računati prvenstveno zaradi demografskega padca na 350 tisoč mladih, ki jih sedanji zakon, razen čemu iz tehničnih razlogov ne oporekajo,

prisili v enoletno vojaško suknjo. Pomirjevalno je sicer dodal, da v bodoče zaradi tehnološkega napredka številčnost sploh ne bo več odločilna. Je pa zato trditev zanimivo izhodišče za razbiranje misli, ki se kujejo na obrambnem ministrstvu in v vojaških krogih o ženski vlogi v italijanski vojski.

Iz navedenih izjav namreč izhaja, da bi ženske, kot je ugotovila marsekatera predstavnica ženskega gibanja, mašile luknje, ki nastajajo v raznih sektorjih vojaškega aparata zaradi manjšega dotoka moških. Fantje pa se med drugim vedno v večjem številu odločajo za alternativno služenje vojaškega roka, oziroma za takoimenovano civilno službo, ki je za enkrat še zelo pomanjkljivo organizirana.

Med drugim v zakonskem osnutku tudi še ni določeno, kaj vse naj bi ženska počela v vojski, oziroma česa ne bi smela početi. Na primer znano je že, da je nikakor ne mislijo vključiti v napadalne, oziroma operativne enote. Kot primer bi lahko navedli, da bi ženske lahko tudi postale oficirja, nikakor pa ne članice vojaških štabov.

To so seveda »moška« mnenja, kaj pa »ženska«? O vprašanju se res govori že nekaj časa, vendar do jasnega soočanja in izpostavitve nekakšnega splošnega ženskega mnenja ni in prav gotovo ne bo prišlo. Kot je povsem razumljivo vsak posameznik izpostavlja osebna gledanja, po mnenju večine pa je nujno, da se ženske pred začetkom parlamentarne razprave izrečejo o vključevanju žensk v redno vojsko.

Osnovni tezi smo navedli v začetku, poudariti pa je še treba, da zagovornice uveljavitve popolne enakopravnosti navajajo kot odločilen argument dejstvo, da ženskam v Italiji ni dovoljen vstop samo v vojaške vrste, na kar čakajo že od leta 1963 (tistega leta so namreč odpravili druge diskriminacije glede ženskega zaposlovanja). Ob tej »emancipatorski« in drugi »miroljubni« pa obstaja tudi nekakšna tretja pot in sicer »odprava obveznega vojaškega roka za vse in uvedba prostovoljne službe, ki naj bi bila organizirana kot nekakšna civilna zaščita. Zagovornice te teze ugotavljajo, da so ženske v svojem dolgem boju za emancipacije prej in za osvobajanje kot celovite osebnosti potem, velikokrat morale ustvarjalno reševati razna vprašanja in se ne zgolj odločati z »zak ali proti«. Zato tudi ob tem vprašanju, ki je vprašanje miru v svetu in meddržavnih odnosov, ženske postavljajo novo hipotezo. Ta »neuprščena« pot pa je lahko uspešna, so dejale številne zagovornice te »tretje« struje v ženskem gibanju, če se zanjo opredeli veliko držav, ne pa samo Italija, ki pa vsekakor lahko da spodbuden zgled. (bip)

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal

- 10.30 La bella Otero - 4. nadaljevanje
 - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Pronto... chi gioca? - Opol-danski spored z Enrico Bonaccorti
 - 13.30 Dnevnik
 - 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...
 - 14.00 Pronto... chi gioca? - Zadnji poziv
 - 14.15 Vietnam - 3. oddaja
 - 15.00 Italijanske kronike - Kronike motorjev
 - 15.30 Šola in vzgoja: Obletnice
 - 16.00 Tre nipoti e un maggiordomo - TV film
 - 16.30 Guglielmo il Conquistatore - TV film
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Dogodivščine na dnu morja - TV film
 - 17.55 Dinky Dog
 - 18.10 Knjižne informacije
 - 18.40 Taxi - TV film
 - 19.05 Mednarodno letališče - TV serija
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 Olga e i suoi figli - 4. nadaljevanje
 - 21.55 Il volto della follia - razprava o TV nadaljevanji
 - 22.45 Koncert ansambla Jazz Big Band
 - 23.40 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Drugi kanal**
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.25 Dnevnik 2 - Okolje
 - 13.30 Capitol - TV serija
 - 14.30 Dnevnik - Kratke vesti
 - 14.35 Tandem: aktualnosti in igre

- 15.15 La chiave del violino - nagradna igra
- 16.00 Šola in vzgoja: didaktične vaje Eleonora De Fonseca Pimentel - 2. nadalj.
- 16.30 Pane e marmellata
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.40 Maggiordomo per signora - TV film
- 18.05 Simpatiche canaglie - TV film
- 18.30 Dnevnik 2 - Šport
- 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.30 L'ispettore Derrick - TV film
- 21.35 Aboccaperta - pogovor z gledalci
- 22.30 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.40 Dnevnik 2 - Šport
- Forli: Boks, Italija - Jugoslavija
- 23.50 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
- 24.00 Les amants - film

Tretji kanal

- 14.15 Šola in vzgoja: Francoščina
- 14.45 Šola in vzgoja: Ruščina
- 15.15 Deltha - dokumentarec
- 16.15 Šola in vzgoja: Urbanistika
- 16.45 Šola in vzgoja: Človeško telo
- 17.15 Dadaumpa
- 18.25 Speciale Orecchiocchio - glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.10 Deželna poročila
- 19.30 Dnevnik 3 - Deželni programi
- 19.32 La barca di Dio - srečanje s Carlom Sciarrellijem
- 20.05 Šola in vzgoja: Živali
- 20.30 La grande epoque - 2. oddaja
- 21.30 Dnevnik 3
- 22.05 La marchesa Von... - film

jugoslovanska televizija

Ljubljana

- 9.00 TV v šoli: Pesmi in zgodbe za vas, Celinski zimzeleni gozd.
 - 10.35 TV v šoli: Materiali, Dijaški magazin, Nova polja Bolivije, Pionirski film
 - 12.00 Poročila
 - 16.20 Teletekst RTV Ljubljana
 - 16.35 Šolska TV: Ritmična ura, Poklici v železniškem gospodarstvu
 - 17.35 Poročila
 - 17.40 Zakaj, zakaj
 - 17.00 Obraz v zrcalu - Mihael Stroj
 - 18.05 Stare ure
 - 18.25 Severnoprimerorski obzorik
 - 18.40 Skadrsko jezero - reportaža
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik in Vreme
 - 20.05 Tednik
 - 21.15 S. Michelet: Družina Vialhe - 5. del
 - 22.00 Dnevnik
 - 22.35 Retrospektiva domače TV drame - Iz črne kronike: V. Zupan - Vest in pločevina
- Koper**
- 14.15 TV novice
 - 14.20 Capitan Luckner - TV film
 - 14.45 Zanimivosti sveta
 - 15.00 Film
 - 17.30 Na meji verjetnega - nenavadni podvigi
 - 18.00 Dvoboj na dnu - TV film

- 18.30 Pacific International Airport - TV film
- 18.55 TV novice
- 19.00 Odprta meja

V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti: **MILJE** — Razgovori za sestavo občinskega sveta **TRST** — O vlogi državljanovega bratila **TRST** — Posvet o upravni decentralizaciji **NABREŽINA** — Otvoritev nove grafične šole **TRST** — Razstava Barbare Strathdee **TRŽIČ** — Odprli pokriti bazen

- 19.30 TVD Stičiče
 - 19.50 Velike razstave
 - 20.30 Film: Oko za oko
 - 22.00 TVD Vse danes
 - 22.10 Ta nori šport - dokumentarec
 - 22.40 V raju - variete
- Zagreb**
- 9.00 TV v šoli
 - 10.30 Poročila
 - 10.35 TV v šoli
 - 12.30 Poročila
 - 16.30 Videostrani
 - 16.35 TV v šoli
 - 17.30 Poročila
 - 17.35 TV koledar
 - 17.45 Lutkomedija - otroška serija

sasebne postaje

CANALE 5

- 11.30 Tuttinfamiglia - kviz
 - 12.15 Bis - kviz
 - 12.40 Il pranzo è servito - kviz
 - 13.30 Sentieri - TV roman
 - 14.30 La valle dei pini - TV roman
 - 15.30 Una vita da vivere - TV roman
 - 16.30 Hazzard - TV film
 - 17.30 Doppio slalom - kviz
 - 18.00 L'albero delle mele - TV film
 - 18.30 C'est la vie - kviz
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Zig Zag - kviz
 - 20.30 Pentatlon - nagradno tekmovanje
 - 23.00 Protagonisti - intervjuji
 - 23.30 Caccia sadica - film
- RETEQUATTRO**
- 12.45 L'isola delle mille avventure
 - 14.15 Destinì - TV novela
 - 15.00 Piume e paillettes - TV novela
 - 15.40 Marisa le civetta - film
 - 17.50 Lucy Show - TV film
 - 18.20 I confini della notte - TV film
 - 18.50 Ryan - TV film
 - 19.30 Febbre d'amore - TV roman
 - 20.30 Mike Hammer - TV film
 - 21.30 Matt Houston - TV film
 - 22.30 Cinema e company
 - 23.00 Alfred Hitchcock - TV film
 - 23.30 Dick Tracy - TV film
 - 24.00 Agente speciale - TV film
- ITALIA 1**
- 13.30 Help - kviz
 - 14.15 Dee Jay Television
 - 15.00 Chips - TV film
 - 16.00 Bim Bum Bam
 - 18.00 Quella casa nella prateria - TV film
 - 19.00 Gioco delle coppie - kviz
 - 19.30 Happy Days - TV film

- 20.00 Kiss me Licia - risanka
 - 20.30 Sapore di mare - film
 - 22.30 Cin Cin - TV film
 - 23.00 Šport: košarka - play off
- TELEPADOVA**
- 15.00 Capriccio e passione - TV film
 - 15.30 Sky Ways - TV film
 - 16.00 I nuovi Rookies - TV film
 - 17.30 Il magico mondo di Gigi - risanka
 - 19.00 Peliñe Story - risanka
 - 19.30 Carmin - TV film
 - 20.30 Illusione d'amore - TV film
 - 22.30 Dottor John - TV film
 - 23.30 Šport: mednarodni nogometni turnir
- TRIVENETA**
- 12.00 Il cacciatore delle tigri - film
 - 13.30 TV film
 - 14.20 Speciale spettacolo
 - 14.30 Dispettose avventure di una coppia tutta da ridere - film
 - 16.00 Filmski spored
 - 17.00 L'arciere di Sherwood - TV film
 - 17.30 Film
 - 19.00 I cavalieri di Bretagna - TV film
 - 19.30 Speciale spettacolo
 - 19.40 Dokumentarec
 - 20.20 Filmski spored
 - 20.30 Traffico d'armi in Tunisia - film
- TELEFRIULI**
- 14.30 Povera Clara - TV film
 - 15.30 Hanna e Barbera - risanka
 - 16.30 Astroganga - risanka
 - 17.00 Love american Style - TV film
 - 17.30 Povera Clara - TV film
 - 18.30 I cercatori d'oro - TV film
 - 19.00 Večerne vesti
 - 19.30 Andrea Celeste - TV film
 - 20.30 Il serpente - film
 - 22.30 Nočne vesti
 - 22.45 L'ispettore Bluey - TV film

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček - (7.40) Pravljica - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina (ponovitev); 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Lahka glasba; 10.10 Koncert RAI iz Milana: Simfonični orkester RAI iz Milana; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba 13.20 Slovenska popevka; 14.10 Čas in prostor: Ne prezrimo!; 15.00 Mladinski pas: Diskorama; 16.00 Zbornik: Na goriškem valu, nato Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: mednarodno zborovsko tekmovanje »Guido d'Arezzo«; 18.00 Četrtekova srečanja: 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu Radija Koper; 13.40 Zamejska pesem; 14.40 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Ena skladba - dve izvedbi; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 L'Aquilone; 10.35 Prost vstop; 11.00 Gulp; 11.30 Na prvi strani; — Poročila v nemščini; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Popoldanski spored: Glasba — Popevka tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'Aquilone (ponovitev); 15.45 Počitnice v Jugoslaviji; 17.45 Motociklizem; 18.32 Zborovsko petje; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io 85; 10.30 Popevke; 11.10 Moj prijatelj; 11.30 La stanza dei rifugiati - 6. nadalj.; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 13.56 Turistične informacije; 15.03 Radio 1 za vsakogar: Megabit; 16.00 Il Paginone - kulturne aktualnosti; 17.30 Radio 1 - jazz; 18.10 Pianist Dino Ciani; 18.30 Večerna glasba: koncert glasbe in poezije; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Desertum; 20.00 Spettacolo; 22.00 Tvoj glas za lahko noč; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako, zakaj...; 8.05 Napoved programa; 8.45 Matilde - soap-opera; 9.10 Si salvi chi può!; 10.00 Posebna oddaja; 10.30 Radio 2 - 3131; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Disco-game tre; 15.00 Za prijetno popoldne; 16.35 Mladina danes; 17.32 Hollywood; 18.00 Il fu Mattia Pascal - roman; 18.32 Glasbena oddaja; 19.50 Knjiga in družba - aktualnosti; 20.10 Glasbena oddaja; 21.00 Radio 2 - jazz; 21.30 Radio 2 - 3131 - nočni spored; 22.20 Parlamentarna panorama.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.00 Poročila; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znanje melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev; 13.20 Od melodije do melodije; 14.00 Poročila; 14.05 Za mlade radevedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00 in glasba; 18.00 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Med skladbami Zvonimirja Cigliča; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute s kvartom godal; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev.

Plesalka na ekranu

Alessandra Martinez je mlada prvakinja rimskega Teatro dell'Opera, ki sedaj sodeluje tudi v TV oddaji »Pronto chi gioca« (Halo, kdo bo igral?). (foto AGI)

Na predlog goriške trgovinske zbornice

S prosto cono v prihodnjem letu naj ne bi bilo večjih sprememb

Osnutek besedila novega zakona o goriški prosti coni je pred kratkim izdelala tudi goriška trgovinska zbornica, ki je, kot kaže, upoštevala predloge raznih gospodarskih združenj, pa tudi elemente, ki so zapopadeni v osnutku zakona, ki ga je pripravil poslanec Fioret. Besedilo ni dokončno, kajti še zmeraj je v teku razprava.

Katere novosti v primerjavi z dosedanjim ureditvijo (zakon št. 700 z dne 27. decembra 1975) prinaša osnutek novega zakona? Predvsem velja ugotovitev, da ni zelo velikih sprememb v predlagani ureditvi. V glavnih obdobjih, naj bi ostalo skoraj vse po starem, vključno z Goriškim skladom, z nekaterimi (nujnimi) dopolnitvami.

Tako se v členu št. 4 izrecno predvideva razširitev ugodnosti, ki jih ima zdaj prebivalstvo goriške in sovedenjske občine na celotno območje goriške pokrajine. Mišljene so pri tem davčne in druge olajšave na blagu namenjenemu široki potrošnji (kontingent blaga po seznamu A). Prav tako v čl. št. 4 se predvideva možnost spreminjanja (po količini in kakovosti) kontingentov med

letom in celo prepletanje med kontingenti blaga seznama A in seznama B, kar do zdaj ni bilo mogoče. Blago po seznamu B je, kakor znano, namenjeno nadaljnji industrijski obdelavi. Za industrijska, obrtniška in druga podjetja, ki na novo začnejo svojo dejavnost na področju, kjer veljajo določila zakona o goriški prosti coni, ali ki povečujejo svojo dejavnost, imajo pravico, poleg dosedanjih davčnih olajšav (čl. št. 4 zakona 700) še do dodatnih olajšav.

V desetem členu zakonskega osnutka je predvidena ustanovitev brezcarinskega območja in sicer v okviru mejnega prehoda, oziroma tovarnega postajališča pri štandreu. Obseg dejavnosti, ki naj bi se tu razvile, bodo določili naknadno po dogovoru na medministrski ravni.

Po svoje zanimiv je člen št. 11 zakonskega osnutka, ki predvideva raztegnitev ugodnosti in dodelitev posebnega kontingenta (nekako po vzorcu seznama A) tudi prebivalstvu Trsta, oziroma tržaške pokrajine. Katere vrste blaga in kakšne naj bi bile količine kontingenta, zaenkrat še ni znano, ker menda na pristojnih me-

stih še niso izdelali konkretnega predloga. Predlog pa bi morali izdelati v Trstu.

Pa se povrnimo h kontingentom po seznamu A in seznamu B, ki bosta po vsej verjetnosti ostala, kljub temu da je bilo z različnih strani slišati predloge, naj se seznama zreducirata na samo nekaj vrst blaga.

Kontingent blaga po seznamu A (dobrine namenjene široki potrošnji) naj bi se bistveno zvečal zlasti na račun štirih, do petih vrst blaga: kontingent mesa naj bi s sedanjih 20 tisoč ton letno narasel na 30 tisoč ton, skoraj podvoji naj bi se kontingent bencina in plinskega olja, za dobro tretjino pa kontingent piva. Količina ostalih vrst blaga bi ostala v glavnem nespremenjena. Od dobrin namenjenih industriji (seznam B) naj bi se za dvakrat povečal kontingent sladkorja (od 3.000 ton na 9.000 ton, bombažnih izdelkov (od 2 milijona kilogramov na 4 milijona kilogramov) in surovin bombažnih tkanin (od 3 milijone kilogramov na 5 milijonov kilogramov).

Na kakšen sprejem bo naletel predlog?

Upravno sodišče zavrnilo priziv za revizijo volitev v Foljanu

Nobenih sprememb ne bo v sestavi občinskega sveta v občini Foljan - Redipuglia, kjer je levičarska lista na majskih upravnih volitvah zmagala le za peščico glasov in si zagotovila devet svetovalcev, opozicija (KD, PSI, PSDI) pa šest svetovalskih mest.

Deželno upravno sodišče je namreč včeraj zavrnilo priziv, ki ga je vložila skupina občanov, volivcev in simpatizerjev opozicijske liste in zahtevala, da se ponovno pregledajo oddane glasovnice, zlasti kar zadeva preference, da se razveljavi ena glasovnica, ki je bila prisojena levičarski listi in da se opozicijski listi prisodi glasovnica, ki je bila ob prvem številu označena kot neveljavna. Zakaj priziv ni bil sprejet, bo znano šele čez nekaj dni, ko bo objavljena utemeljitev.

Razlike v številu glasov so bile na majskih volitvah tako majhne, da bi menda za spremembo sedanjega razmerja med predstavniki večine in opozicija, zadostovalo že nekaj glasov. Očitno so bili podpisniki priziva prepričani, da imajo dovolj argumentov za revizijo izida glasovanja, najbrž pa so se opogumili tudi ob nedavnem primeru v Trzinu, kjer so bile razveljavljene volitve na enem od volilnih sedežev

in so volivci ponovno volili. Primer v Trzinu pa je prinesel tudi, kot znano, spremembo v sestavi občinskega sveta.

Občni zbor goriških skavtov

V soboto so slovenski goriški skavti pripravili prestop novincev roverjev in popotnic v klan roverjev in popotnic. Starejša veja skavtske organizacije se je tako obogatila s šestimi novimi člani, ki so v soboto zvečer z obljubo prestopili vanjo. Obljuba se je odvijala v jami pri Slivnem. Naslednjega dne je v župnijski dvorani v Nabrežini potekal občni zbor Slovenskih goriških skavtov, na katerem so voditelji načrtali letni program organizacije.

Srečanje je bilo razdeljeno na dva dela. Po maši je sledilo pedagoško predavanje tržaškega brata Vinka Ozbiča o tehniki vodenja sestankov in liku voditelja v organizaciji. Popoldanski del pa je vseboval določitev vloge vsakega voditelja ter načrt skavtskega leta. Skavtsko leto se je tako začelo v prizadevanju, da se mladina vzgaja v poštene državljane, zavedne Slovence in vzorne kristjane. R. C.

Pokrajinska uprava za razvojni načrt

Do konca meseca bodo zastopniki pokrajinske uprave imeli pogovore z župani vseh občin na Goriškem. Do pogovorov prihaja zato ker hočejo na pokrajini dobiti od občinskih upraviteljev predloge za triletni razvoj v naših krajih. Na deželi namreč pripravljajo osnutek triletnega razvojnega načrta za obdobje 1986-1988. Pokrajinske uprave morajo dati svoje predloge. Goriška pokrajina je nekaj takega napravila že v lanskem letu, potem ko je izvedla za mnenje občin, sindikatov, gospodarskih združenj.

S tako prakso nameravajo pokrajinski upravitelji nadaljevati. Prvi sestanek z župani bo v Trzinu 21. oktobra. Tja bodo prišli župani Trzinca, Štarancana, Šempetra ob Soči, Škocijana ob Soči, Turjaka, Foljana, Ronk in Doberdoba. Naslednjega dne bo tak sestanek v Gračevo s tamkajšnjimi upravitelji občine. 25. oktobra bodo na sestanku v Gradišče prišli upravitelji tega kraja ter še Zagraja, Fare, Vileša, Romansa in Marjana. V Krmini bo sestanek 29. oktobra. Prisotni bodo župani Krmini, Slovrenca, Koprivnega, Meduje, Dolnj, Morara in Muša. Sklepní sestanek bo 31. oktobra v Gorici. Tu bodo poleg goriških prisotni tudi župani Sovodenj in Števerjana.

● Skupino 35 tržaških izseljencev v Avstraliji je včeraj na goriškem izseljencem sprejel odbornik Zucali. Izseljenci so si ogledali tudi goriški grad ter središče za starejše osebe.

S seje občinskega sveta v Sovodnjah

Cesto do Kulturnega doma na Vrhu bodo začeli graditi že letos

Kulturno in športno središče na Vrhu, ki ga gradi Gospodarska zadruga, bo že do sredine prihodnjega leta povezano z novo cesto, ki bo skrajšala in razbremenila tudi promet med zaselkoma Cotiči in Devetaki. Občinski svet v Sovodnjah je namreč na torkovi seji odobril zakup del podjetja Edilfognature iz Gorice, ki je na licitaciji ponudilo najbolj ugodne pogoje (13,2% popusta na izključno ceno).

Celoten poseg za zgraditev in razširitev ceste — deloma je namreč cesta že zgrajena in tudi asfaltirana — bo veljal okrog 50 milijonov lir. Občina pa bo strošek krila s posojilom zavoda Cassa depositi e prestiti. Župan Vid Primožič je na torkovi seji poročal, da bodo z deli začeli že v kratkem, čim bo podpisana pogodba, dela pa naj bi se zaključila do spomladi. Vozni pas ceste bo širok pet metrov, ob strani pa bo tudi poseben pas za pešce. Speljana bo v prvem delu v glavnem po trasi obstoječe gozdne poti, predvidena je ublažitev zelo ostrega ovinka in močne vzpetine pred Brajdo.

S skorajšnjim pričetkom del je načelnik svetovalske skupine SSK Branko Černic vprašal župana, če je bilo že rešeno vprašanje z lastniki

zemljišč glede odkupa, oziroma razlastitve. »Vprašanje bo rešeno v kratkem, vsekakor pa pred formalnim prevzemom del,« je pojasnil župan. Sicer pa sta bila že lani prav po tem vprašanju sklicana dva sestanka z lastniki parcel ob bodoči cesti in so bili takrat vsi seznanjeni z načrtom. Doseženo je bilo tudi načelno soglasje o odstopu zemljišč, kar bo treba zdaj formalno urediti.

Naj povemo še, da je bilo na dražbo povabljenih devet podjetij in da so le tri poslala ponudbo.

Sicer pa je bilo na torkovi seji še nekaj točk s področja javnih del. Tako je svet odobril sklep o opravljenih delih za ojačitev električne razsvetljave in izplačilu stroška, odobril nove cene za razna dela pri razširitvi pokopališča na Vrhu ter odobril izplačilo stroška za prvi poseg na ostrejši osnovne šole v Rupli.

Kakor znano, je bil namen občine v lanskem letu na novo prekriti streho šoli v Rupli, vendar se je med samim izvajanjem del pokazala potreba po drugačni in temeljitejši rekonstrukciji celotnega ostrešja. Pred kratkim je občinski svet že tudi odobril novi načrt. Trenutno si uprava prizadeva najti finančno kritje (73

milijonov lir). Na torkovi seji so bodisi predstavniki večine, bodisi manjšine priporočili, naj bi delo čimprej izvedli. O javnih delih je na začetku seje govoril tudi župan Primožič, ki je svetovalce seznanil, da bodo v prihodnjih dneh odprli promet državno cesto št. 55 in da so prav v torek pričeli graditi podvoz na Štradalci. Župan je na kratko poročal tudi o obisku delegacije upraviteljev v Medicini ter o nedavnem obisku predstavnikov društva Kočo Racin iz Skopja.

Kongresi KPI

Goriški komunisti se pripravljajo na predkongresno razpravo. Sešli so se člani mestne sekcije G. Marvina. Govorili so o finančnem zakonu, ki ga je predstavila rimska vlada, še zlasti o tistih točkah, kjer je govor o zmanjšanju oziroma podražitvi sociozdravstvenih storitev ter poviških cen javnih služb. Tajnik sekcije Nando Di Dato je dal predlog o razpravi domačih vprašanj. Še posebej bodo govorili o varstvu okolja v Gorici. Kongres bo v prvi polovici decembra.

Z žerjavom zaprta Ul. Ascoli Otežen promet v tem delu mesta

Po Ulici Ascoli se ni mogoče več voziti z avtomobilom. Gradbeno podjetje, ki obnavlja dve stavbi, last zavoda za ljudske hiše, ki stojita skoro nasproti sinagogi, je namreč postavilo sredi ulice velik žerjav. Zaradi tega je po tej ulici onemogočen vsak avtomobilski promet. Po naročilu goriške uprave so na začetku Ulice sv. Ivana, na koncu Verdijevega korza, postavili tablo, ki opozarja, da smejo v Ul. sv. Ivana le stanovanke tamkajšnjih hiš.

Promet po dveh ulicah, po tisti Sv. Ivana in Ascoljevi, je torej onemogočen. Tako bo za več mesecev, dokler ne bodo gradbena dela končana. Ta bodo najbrž trajala leto dni.

Že letos spomladi, ko je gradbeno podjetje javilo, da bo postavilo žerjav sredi ulice in tako onemogočilo promet, so trgovci in obrtniki, ki imajo tam svoje obrate, protestirali na občini. Nekateri med njimi so namreč pričeli obratovati šele pred kakim letom, nekateri tudi v doslej tam že prenovljenih hišah. Zbali so se, da bi se jim klientela odpovedala. Takrat so predlagali, da bi žerjav postavili na prazen prostor poleg sinagoge. Z županstva pa so jim odgovorili negativno.

Sedaj prizadeti obrtniki in trgovci, ko so že pred dejanskim zaprtjem ceste, predlagajo, da bi bilo možno kretati se po ulicah sv. Ivana in Malta; da bi bilo parkiranje vseh vozil v prvi ulici omejeno na

četrt ure; da bi bilo moč parkirati na praznem prostoru blizu sinagoge; da bi na delu Ulice Carducci prepovedali parkiranje, tako da bi lahko tovorna vozila prišla v to ulico iz ozke Ulice Malta.

Zapora ceste bo brez dvoma tudi drugače povzročila precej težav avtomobilskemu prometu v severnem delu mesta.

Nesreča pri Poljanah

Pokrajinska cesta med Doberdobom in Poljanami je bila včeraj okrog 16. ure prizorišče prometne nesreče, ki pa bi lahko imela še veliko hujše posledice. Orožniki iz Doberdoba še raziskujejo vzroke trčenja med mošdom, ki ga je upravljala 62-letna upokojenka Maria Florenin por. Gerin iz Doberdoba, Pot v Dol 19, in osebnim avtomobilom fiat 127, 53-letnega Mira Perica s Poljan, Levstikova 9. Voznik avtomobila se je skušal izogniti trčenju s tem, da je zapeljal na levo stran cestišča, vendar je s tem le preprečil še hujši udarec. Marijo Florenin por. Gerin so prepeljali v goriško bolnišnico, kjer so ji ugotovili močan pretres možganov in zlom ramena. Do zaključka redakcije še niso sporočili prognozo okrevanja.

● Ponovna seja občinskega sveta v Gorici bo prihodnji ponedeljek, 21. oktobra, ob 18.30.

Nastop prejšnjega in sedanjega župana

Problematika sovedenjske občine danes popoldne na Radiu Trst A

V radijski oddaji z naslovom »Ne prezirimo«, ki bo na programu Radia Trst A danes popoldne ob 14.10 bo govor o problematiki sovedenjske občine. Po prikazu zgodovinskega razvoja sovedenjske občine in vasi, ki spadajo v njo bo nekdanji dolgoletni župan Jožef Češcut povedal kako so upravljali občino od leta 1951 do leta 1980. Zatem bo v studiu tržaškega radia prisoten sedanj župan Vid Primožič. Odgovarjal bo na vprašanja o sedanjem položaju sovedenjske občine ter odgovarjal na vprašanja, ki mu jih bodo občani in drugi postavili direktno po telefonu. Kdor želi postaviti županu Primožiču kako vprašanje naj telefonira na številko 040-62822. Oddaja bo trajala od 14. do 15. ure.

Prejšnji teden je hila na vrsti oddaja o doberdobski občini. V prihodnjih tednih pridejo na vrsto še druge slovenske občine na Goriškem in Tržaškem.

Sestanki krajevnih skupščin

Tudi v krajevnih skupščinah je steklo delo v novi sezoni. To lahko sklepamo po številnih sestankih, ki so najavljeni za naslednje dni.

O delovnem programu za letošnjo sezono bodo razpravljali v petek, 18.

oktobra, ob 20. uri, v zavodu Lenassi, kjer se bodo sestali člani skupščine za Podturn - Sv. Ano.

Javna dela, vprašanje razsvetljave in urejevanje cest, to so argumenti, ki jih bodo načeli na sestanku podgorske skupščine, ki je najavljena za ponedeljek, 21. oktobra, ob 20. uri, v športni palači. Na sestanku je predsednik Maligoj vabil goriškega podžupana Del Bena ter odbornika Bratuža in Fornasirja.

Skupščina pri Madonnini pa se bo sestala v sredo, 30. oktobra, ob 20.30 na sedežu v Ulici B. Avellino 2. Dnevni red predvideva razpravo o osnovni šoli Serra, zaradi česar so na sejo povabili odbornika za šolstvo

Sindikato dopolnilni blagajni

Pokrajinsko tajništvo enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL je poslalo deželnemu odborniku za delo Brancatiju pismo. Vabijo ga, da bi pri ministru za delo posredoval v zvezi s prepočasnim dotekanjem denarja za dopolnilno blagajno. Doga-ja se namreč da pristojni uradi v Rimu prepočasi odobrijo nakazila za plačilo prejemkov dopolnilne blagajne.

razna obvestila

Na šolskem skrbništvu nudijo vsa pojasnila v zvezi s suplencami v otroških vrtcih, osnovnih in višjih šolah. Naj povemo, da je treba prošnje za suplence vložiti med 2. novembrom in 2. decembrom.

Športno društvo iz Sovodenj bo letos imelo predsmučarsko vadbo za odrasle, ki bo v občinski telovadnici. Prvo srečanje bo jutri, v petek, ob 21.30. Vsi, ki si želijo udeležiti vadbe, naj se zglasijo ob napovedani uri v telovadnici.

V oddaji Na goriškem valu, ki jo Radio Trst A ima na programu danes ob 16. uri, bo prof. Milko Renner poročal o razstavi Lojzeta Spacala v goriški palači Attens.

Električnega toka danes in jutri, v petek, od 13.30 do 16.30 ne bo pri pevskem mostu, v Pevni, v Štmavru, na Oslavju, v gornjem delu Števerjana do šole in v ščednem. Delavci ENEL bodo popravljali glavni električni vod.

razstave

V galeriji Meblo v Novi Gorici odprejo jutri, v petek, 18. oktobra, ob 18. uri, razstavo kiparja Josipa Dimniča iz Labina. Odprta bo dva tedna.

darovi in prispevki

V počastitev spomina Stankota Lupinca, darujeta Jože in Elica Gorkič 50 tisoč lir za Dijaški dom v Gorici. Namesto cvetja na grob svaka Stan-ka Lupinca darujejo Kocjančičevi 200.000 lir za Dijaški dom v Gorici. Jože in Elica Gorkič pa v isti namen, 50.000 lir za Dijaški dom v Gorici.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30 — 22.00 »La porno-amica di Sonia« Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30—22.00 »007 bersaglio mobile«.

Trst

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Vizi erotici privati di mia moglie« Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE 18.00—22.00 »Legend«

Nota Gorica

SOČA 18.00—20.00 »Indiana Jones«. SVOBODA 20.00 »Izgubljeni Artur«. DESKLE Danes zaprto.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Efrema Klanjščka

se zahvaljujemo duhovnikom, pev- sem, darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

Žena Jožica in otroci

17. oktobra 1985

POGREBI

8.00 Giuseppe Grusovin iz mrliške veže splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Založništvo tržaškega tiska v novo knjižno leto z vrsto pomembnih novitet

Čeprav se odvija dejavnost naše založniške hiše takorekoč nepretrgoma, pa lahko smatramo objavo in izdajo sezonskega kataloga, zanjemačega letnici 1985-1986, za formalen in tudi vsebinski pričetek novega knjižnega leta. Morda je uvodoma najboljše osvežitvi poglavja posameznih naslovov, ki jih je zajeto število: leposlovje, družboslovje, zgodovina, jezikoslovje-slovarji, etnografija-muzikologija, Spomini-bibliografija, priročniki-vodniki, likovne izdaje, otroške izdaje, plošče, kasete, izdaje v italijanščini, izdaje v nemščini in periodika. Katalog pregledno navaja seznam del, ki so že izšla v tekočem koledarskem letu in jih je torej mogoče dobiti na odgovarjajočih prodajnih mestih, poleg tega pa tudi dela »pred izidom«, ki bodo v kratkem ugledala luč knjižnega sveta. Spisek del »pred izidom« se bo v tekočem knjižnem letu še obogatil, in bo po vsej verjetnosti izšel kot dodatna priloga tukajšnjemu katalogu.

Morda je uvodoma najustreznejše preleteti nekaj naslovov »pred izidom«: to so »Ljubzenska pisma« Stanka Vuka, literarna korespondenca iz fašističnih zaporov žen Danici; »Petrica Kerempuh« Slavka Mihalića v prevodu Marka Kravosa; »Pesmi iz listja« Jožice Čertov, pesniška zbirka oziroma prvenec mlade koroške avtorice; »Iskanja in omahovanja« Milana Medena, razmišljanja političnega delavca in novinarja; recenzentska mnenja o literarnih tekstih »Branje po naročilu« Vasje Predana; »Plečnik in jaz« Antona Suhadolca, korespondenca med arhitektom in vodjo izvedbe; »Odmevi« Branka Babića, ki dopolnjujejo italijansko zgodovinsko opus o dogajanju v Julijski krajini med NOB in v povojnem obdobju; »Rimski mlini« Stojana Spetića, pričevanje enega od slovenskih članov Cassandrove komisije; »Koroške narodne pesmi I. in II.« Zmage Kumer; »Življenje brez bolečin« Manfreda Köhnlechnerja — ter nekaj res zanimivih italijanskih in nemških izdaj: prva omenjena knjiga Stanka Vuka pod naslovom »Scritture d'amore«, kakor tudi »Balada o trobenti in oblaku« Cirila Kosmača in »Solzice« Prežihovega Voranca v nemščini.

Za vse kakor tudi že izšle knjige ter »Jadranski koledar« se je mogoče pozanimati na že znanih naslovih, ki so: sedež ZTT, Ul. Montecchi 6 v Trstu, Tržaška knjigarna, Ul. sv. Franciška 20, uredništvo Primorskega dnevnika, Ul. 24. maja 1 v Gorici ter uredništvo Novega Matajurja, Ul. De Rubeis 20 v Čedadu.

J. P.

Začetek sezone v gledališču Rossetti Klasična interpretacija Grobijanov

Vse se seveda srečno konča: Lucietta in Filippetto se vzameta, čast družine trgovca Lunarda je rešena, moški so v svoji samovšečnosti poraženi, a častno, ženske pa zmagovalke, čeprav v ponižnosti. Tako se v optimističnem vzdušju izteče tudi ta Goldonijeva komedija. Govorimo namreč o Grobijanih (I Rusteghi), ki so odprli letošnjo sezono Teatra Stabile v Rossetti, kamor so povabili zelo številno premiersko občinstvo in celo karabinerje v častni uniformi.

Na lepo izdelanem odru (scena je delo Sergia d'Osmo, kot tudi kostumi) se pred nami vije zares čudna podoba časa, najbrž tipična za takratne Benetke in splošno miselnost, kjer se moški v svoji togosti in izrazito oblastniškem patriarhalnem odnosu do svoje družine izživljajo v robatosti do svojih soproj in hčera ter sinov. Ti so na milost in nemilost prepuščeni »gospodarjem«, ničesar ne smejo vedeti, niti, da se bodo ženili, nikogar ne smejo videti, hiša je sveta, vanjo nima nihče vstopa. Še sreča, da so tu samozavestne ženske, ki so v stvarih srca na svojem področju in se vpletejo v moške trame, se jim uprejo in na svojski način izpeljejo vso stvar v pozitivni konec.

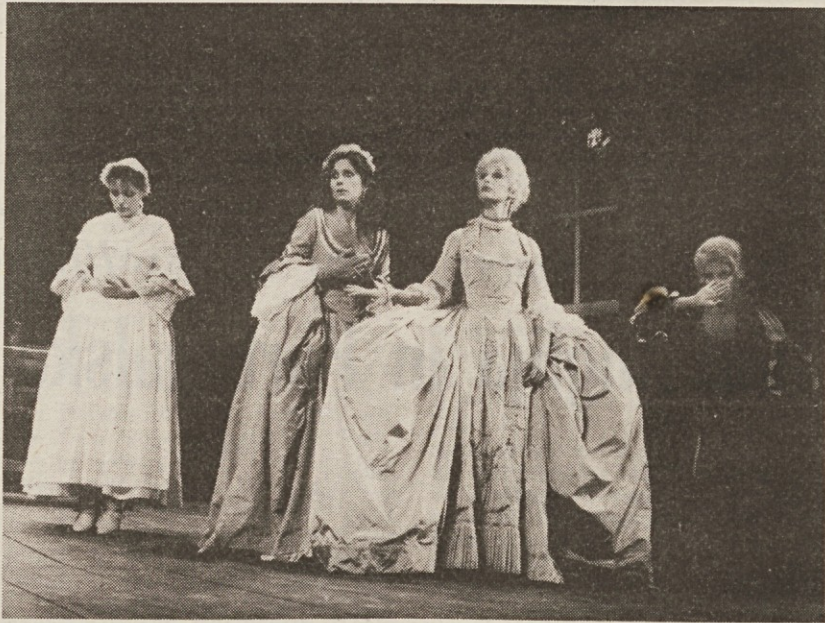
Goldoni si je v tem svojem delu (štejejo ga celo za najboljšo) privoščil meščansko slepomišljenje in navidezno moralistično prevleko, osmislil je tipe, ki živijo izven časa in njegovega neustavljivega razvoja, skratka, zadel je v živo in zadal hud udarec togi zaostalosti; gre torej za pravi biserček tipizacije določenega življenja in pojmovanja družbe.

Režiser Francesco Macedonio se je temu predal naravnost uslužljivo, saj ni naredil ničesar, kar bi bilo v nasprotju s klasičnim razumevanjem

Goldonija in njegovega dela. Zvesto je sledil tekstovni predlogi, upočasnjen ritem, ki je tako zdržal enakomerno do konca v svoji estetski delanosti in polagal največjo pozornost preciznemu izražanju in strogu obvladovanju prostora. Prostor pa je bil za take vrste igrar kar se da pripraven in učinkovit, kar filmsko zamišljen, tako da smo lahko na sceni gledali zunanje dogajanje pred hišo in ko je stena padla, prehode v notranje salone. Vsekakor pa je treba reči, da nas predstava v ničemer ni vznemirila, saj ji je manjkalo tistega ustvarjalnega in zasvojevalnega žara, ki nadgrajuje črto med povprečnostjo in visoko kvalitativnim dosežkom. Najbrž je bil še najbolj viden igral-

ski delež, ki je v Giulio Brogiju dosegal visoke umetniške učinke (predvsem v govorni izpostavi), v drugih pa predvsem tipizirajoče momente posameznih karakterjev. Predvsem mislimo tu na žensko zasedbo in Margherito Guzzinati, ki je s svojo reakcijo nekako izstopala iz togih shem predstave in ustvarila lik, ki je dosegal precej široke razpone igralskega talenta. Ostali (Alvise Battain, Riccardo Canali, Anna Teresa Rossini, Barbara Cupisti, Riccardo Peroni, Valeria Ciangottini in Giampiero Becherelli) so uglašeno podali svoje podobe, vendar brez večjega igralskega kreativnega trenutka. Glasbo je prispeval Silvio Donati.

MARIJ ČUK

Razgovor z arheologom Božidarom Slapšakom Cilj arheologa je razumeti

»Splošno je znano, da arheologi iščemo in izkopavamo starodavne ostaline. To je res, ni pa to vsa resnica. Končni cilj arheologovega dela ni »najti«, ampak »razumeti«, »spoznati« in izkopavanje je le eden od postopkov (gotovo eden od ključnih), ki nam omogočajo najti odgovore in preverjati naše predstave in domneve o preteklosti.«

Tako je zapisano na enem izmed panojev razstave o arheoloških raziskavah na Rodiku, ki bo odprta do 26. t.m. v foyerju Kulturnega doma v Trstu. To je bila tudi vsebina razgovora, ki nam ga je ob otvoritvi te zanimive razstave dal arheolog Božidar Slapšak, ki je kot predstojnik Arheološkega oddelka filozofske fakultete v Ljubljani tudi vodil omenjeno raziskavo.

»To je razstava, s katero smo nastopili že na začetku leta 1984 najprej v Sežani, nato v Kopru in v Ljubljani. Želeli smo s to razstavo predstaviti tudi širši publiki naš raziskovalni projekt, ki se je tedaj nekako začel in ki je bil osredotočen na območje Rodika. S temi raziskavami na rodski Ajdovščini smo želeli predstaviti naše načrte, naš pristop, način razmišljanja in naša pričakovanja. Želeli smo na tem primeru raziskav ugotoviti neke elemente, spoznati nekdanji način življenja, gospodarjenja, kulturni nivo ljudi, kulturno prilagajanje in pa spremembe takšne skupnosti od sredine prvega tisočletja pred našim štetjem do sredine prvega tisočletja našega štetja. Skupnost, ki smo jo skušali raziskati, poznamo po imenu Rodiki, ki so dali tudi ime današnji vasi Rodik, ki nas prav zaradi svojih posebnosti in zanimivosti še posebno privlačuje.«

Razstava je zanimiva, pa tudi razumljiva za vsakogar, ki si jo ogleda.

»Vsako najdišče govori pravzaprav svoj dialekt. Skozi izkopavanja na rodski Ajdovščini smo v nekaj letih raziskav dobro spoznali materialno kulturo starejših obdobji Krasa, oziroma Brkinov, tako da časovno in funkcionalno razporejanje posameznih sporočil, tu mislim na arheološke najdbe, ne bo več delalo večjih težav.«

Zanimalo nas je seveda, kako je prišlo do te razstave tudi v Trstu in kako je potekalo sodelovanje z mejskimi raziskovalnimi institucijami.

»Ti stiki niso nekaj novega. Kar je mogoče novo, so na primer arheološka prizadevanja v tem tržaškem prostoru, ki se dobro razvijajo prav v sodelovanju s strokovnimi institucijami in arheologi iz Slovenije. Tukaj naj omenim Pokrajinski muzej v Kopru in Goriški muzej; v vsa ta prizadevanja se seveda vključujemo tudi mi arheologi. Inicijativa, ki jo je s tem v zvezi dal Odssek za zgodovino Narodne in študijske knjižnice, je zato izredno pomembna in tudi koristna za arheološko-topografsko delo v tem prostoru. Mislim celo, da ima slovenska narodnostna skupnost tukaj neke relativne prednosti, saj prihaja, s pomočjo takšnih raziskav, do zelo dragocenih topografskih podatkov, ki so, za spoznavanje najstarejše zgodovine teh krajev, izredno koristni in dragoceni. Tu je seveda zelo pomembno sodelovanje tako med arheologi kot med uradnimi institucijami, spomeniško-varstvenimi, muzejskimi in akademskimi ustanovami, seveda tudi italijanskimi. S skupnimi naporami lahko opravimo izredno dragoceno in plodno delo. Seveda imamo v zvezi s to razstavo še neke načrte, ki naj pokažejo novejšo rezultate našega dela. Upamo, da bomo lahko tudi vse to čimprej predstavili.«

radijski odmevi - radijski odmevi

Osmišljena švedska igra

V okviru ciklusa »Prix Italia« je naša radijska postaja pričela svojo novo sezono z izvedbo igre švedskega avtorja Arneja Törnkvista »Requiem«, kot ga v avtorstvu Franza Liszta poetično povezano posluša v cerkvi troje usodno povezanih žensk. Nedvomno gre za primer tiste premišljene radijske igre, ki potencirano in zgoščeno uvaja vsaj en element, ki je posebnost učinkovit znotraj radijskega medija, in ki ga mora upoštevati ter pogojiti že pisec sam. V našem primeru ne tolikanj en sam ambient, eno samo prizorišče, kakor tudi ne sicer že običajni in pogosti princip notranjega monologa, pač pa tako rekoč organska navezanost zgodbe na ves čas potekajoč requiem, navezanost, ki se stopnjuje ter vse bolj podčrtava zgodbo oziroma jo s svojim značajem vse izraziteje komentira in nenazadnje pojasnjuje.

V takšnem okviru je predlogo razumela tudi izvedba v režiji Marka Sosića ter treh igralk, ki poudarjajo treje usod: Gertrudo (Ivana Placer), njeno tašča (Bogdana Bratuž) ter Karin (Miranda Caharija). Nastala je zgoščena, v pričetku kar asketsko

uvredna pripoved o nenapovedanem soočanju med zakonsko ženo, materjo njenega že pokojnega moža in možev prijateljico, ki je odigrala v že minulem življenju nikakor ne majhno vlogo. Soočenja so globinska, severnjaška, razpirajo področje človekove zasednosti kot prizorišče krutih in občutljivih bojev in pretresov, posebno če so življenjske zgodbe usodne, se pravi, da pride do trganja tistih notranjih spon in vezi, ki nepreklicno posegajo v neizbrisno zabeleženost tako ponotranjenih oseb.

Nekoliko mrka vendar pokončna Gertrud ne more sprejeti misli na neposredno soočenje s Karin, ki so di v tisto vrsto ljudi, oziroma žensk, ki se navadno učinkovito pojavijo v kriznih trenutkih ljudi in vanje močno in celo odrešujoče posežejo. Čeprav na videz spopad med resnobnostjo in polnostjo življenja, vendar ni mogoče spopada razsojati moralistično — pokojni mož se je pač oklenil novega prijateljstva v izrazito razdvojenem smislu saj ni nikoli mogel prestopiti brega, niti se vrniti v prejšnje stanje.

Igra torej razkriva popolno notranje ravnotežje siceršnjega trikotnika in s tem opozarja na zapletenost človekove notranjosti kakor tudi njenih stisk, ki vodijo v na videz brezizhodne situacije.

Kot rečeno se radijska igra pričinja z nekakšno tišino, odpoveduje se tudi ambientalnemu odmevu cerkve, da bi — kar je razvidno kasneje — zgradila svojo stopnjujočo linijo z vzporednim razkrivanjem smisla requijema, ki pač izpostavlja temnejše, pretresljivejše strani sveta in ljudi v njem. Izvedba je na sam pričetek uvedla tudi ptičje petje, ki ga ni bilo mogoče neposredno vključiti v uvod zgodbe, pač v prepričanju, da je treba na to zvočno in tudi pomensko vprašanje odgovoriti kasneje, točneje na samem zaključku. Ko Gertrude na koncu nenadoma ne bo nikjer več, se bo omenjeno petje v njenem imenu ponovilo drugič, to pot močnejše in skorajda grozljivo.

Principu namenske linearosti tekstovnega in izvedbenega zapisa je igra treh igralk sledila neverjetno zbrano in tudi plastično: lahko rečemo, da je že barva glasov pričarala globoko različnost kakor tudi vse tiste razdalje zunaj in znotraj ljudi, ki brezprizvorno delujejo po svojih načelih, pa najsi slišimo njihovo govorico ali pa smo zanje gluhi.

JANEZ POVŠE

SAMO SIMČIČ

(Se nadaljuje)

Blejski umetniški festival med Vzhodom in Zahodom

I. Letos poleti (od 15. do 20. julija) je bil na Bledu že drugi festival Instituta za razvoj medkulturnih odnosov prek umetnosti (IDRIART), na katerem smo vsak dan dopoldne in zvečer poslušali koncerte, v jutranjih in popoldanskih urah pa so se vrstili tečaji in predavanja iz raznih področij kulturnega življenja. Institut ima svoj sedež v Ženevi, ustanovil pa ga je slovenski violinist Miha Pogačnik, ki se ne zadovoljuje samo s svojimi vrhunskimi umetniškimi nastopi, ampak si prizadeva prek kulture izboljšati človeške odnose ter premagovati pregrade med narodi. Obseg blejskega festivala je bil obkrožen tolikšen, da bi ga na kratko lahko predstavili samo s suhoparnimi dejstvi, zato lahko njegovega duha in njegovo vsebino bolje prikažem z majhnim izsekom iz tečajev in predavanj, ki so jim prisostvovali udeleženci iz vrste evropskih dežel ter iz obeh Amerik.

Precejšnjo pozornost je vzbudil štiriindesni tečaj Dušana Bjelića, ki je ob delih Tolstoja in Dostojevskega prikazal značaj duše slovanskih narodov ter ob tem razgrnil temeljna vprašanja zahodne kulture. Bil je namreč mnenja, da razliko med Vzhodom in Zahodom razumemo preveč samo v socialno-političnem in gospodarskem smislu, ne zavedamo pa se, da sta oba politična bloka posledica globokih razlik v duševnem življenju vzhodnega in zahodnega človeka. Vzhod in Zahod sta v bistvu dve kulturi, od katerih je prva šele v nastajanju, druga pa takorekoč obvlada svet ali mu vsaj s svojo dinamiko usodno določa razvoj.

Bjelić je poudaril, da je ta razcep danes viden v obliki razdelitve Evrope, ki poteka nekako na meji med germanskimi in romanskimi narodi na eni ter slovanskimi (in otoki drugih) na drugi strani. Opisal je odnos do zahodne kulture, kakršnega sta imela Tolstoj in Dostojevski, in dokazal, da je kulturna ločnica med Vzhodom in Zahodom obstajala že davno pred politično. In če pogledamo dovolj daleč nazaj v zgodovino, opazimo, da se je pojavila že na samem začetku evropskega duha, v stari Grčiji.

Starogrška kultura ni bila samo mitologija ali religija ter tej posvečena umetnost, temveč spretnost in duh mislečih ter v mit neposvečenih ljudi. Predhodne kulture tedanjega Orienta, v katero so sodile kaldejska, starogripčanska, sumerska itd., zlasti pa staroiranska, so bile plod bolj ali manj anonimnih in religiozi predanih svečnikov, ki so pesnili, peli in igrali, slikali in risali, kiparili, gradili templje ter plesali obrede v službi občin in skupin mitoloških predstav. Grki so se mnogo bolj opirali na človekove čute in lastne izkušnje ter postavili temelje umetnosti, ki naj bi izhajala iz človeka samega, četudi je bila v odnosu do mitov.

Na samem višku in tik pred zatonom starogrške kulture je znameniti filozof Aristotel postal učitelj Aleksandra Makedonskega, katerega je učil na izjemno in značilen način. Ni ga uvažal v abstraktno znanje ali mu polnil glavo s podatki, temveč je v njem vzgajal njegove lastne čute za opazovanje, razlikovanje in mišljenje. Oblikoval je čutno in misleče bičje v njem. Primer,

ki se je ohranil kot anekdota, nam lahko pričara predstavo o tem, kako je filozof dosegel svoj namen, ter hkrati razkrije, kako usodno je lahko delo in ravnanje misleca. Aristotel je učil Aleksandra razločevati veter, ki je pihal s severozahoda, z gora, od vetra, ki je prihajal z morja in vzhoda. Po vonju sta ugotavljala vlažnost in druge lastnosti. Prvi veter jima je bil oster in ne-simpatičen, vendar je utrjeval in osamosvajal človekovo lastno počutje. Drugi je blažil ter dražil čute in jih vabil k prijetnostim. Tako je Aleksander začel dojemati razliko med razpoloženjem, ki je vplivalo na oblikovanje samostojne starogrške kulture, polne jasnih oblik in dinamike (kot da bi to bila posledica hladnega vetra), in razpoloženjem drugih kultur na tedanjem vzhodu, ki so bile polne veličine duha, ki pa jim je manjkalo jasnosti, živosti in človekovega lastnega občutka. Ta razlika je Aleksandru dala zelo zgodaj čutili določeno prednost tedanjega zahoda, a tudi pomankljivosti, ki jo je spoznaval ob velikih vrednotah tedanjega vzhoda. Vzhod je dotle že nekajkrat ogrozil zahod, saj so se Peržani hoteli polastiti Grčije, kar je pomenilo, da je stik med dvema kulturama prehajal v politični konflikt. Aleksander je začel težiti k temu, da združi Zahod in Vzhod v svetovno državo, in tako skušal s politiko obvladati dve različni kulturi. Prav to pa je postal usodni zgodovinski simptom.

V sinočnji prijateljski nogometni tekmi v Linzu Zanesljiva zmaga Jugoslavije

Avstrija - Jugoslavija 0:3 (0:2)
STRELCA: v 11' Zl. Vujović, v 43' Mrkela, v 65' Zl. Vujović.

AVSTRIJA: Konsel, Leiner, Mes-slander, Brauner, Pezzy, Hörman, Schachner, Drabitz, Rodax (od 46' Liensmeyer), Willfurth, Türmer.

JUGOSLAVIJA: Stojić, Miluš (od 82' Gračan), Kapetanović, Vermezo-
vić, Zajec (od 15' Elsner), Radano-
vić, Zl. Vujović, Stojković, Škoro,
Baždarević, Mrkela.

SODNIK: Schoeters (Belgija). GLE-
DALCEV: 15.000.

LINZ — V sinočnji prijateljski tek-
mi v okviru priprav na odločilno kva-
likacijsko srečanje za SP proti Fran-
ciji je Jugoslavija v Linzu zaneslji-
vo in povsem zaslužno premagala
pomlajeno postavo Avstrije.

»Plavi« so bili v vseh elementih
igre boljši od Avstrijcev, ki so pov-
sem razočarali, tako da bo imel slo-
venski strokovnjak Brane Elsner še
precej dela, da sestavi vsaj približno

kakovostno reprezentanco. Po drugi
strani so tokrat Milutinovičevi varo-
vanci igrali presenetljivo dobro. Za-
nesljivi so bili v obrambi, kjer je Mi-
ljuš povsem onemogočil »Turinčana«
Schachnerja, na sredini igrišča so
imeli stalno pobudo, v napadu pa so
bili Škoro, Mrkela in še posebno Zlat-
ko Vujović (strelec dveh zadetkov) ze-
lo nevarni.

Sicer pa gre jemati to zmago z do-
kajšnje »rezervo«: Avstrijci v sinoč-
njem srečanju niso zares pokazali ni-
česar, tako da so imeli »plavi« zelo
olajšano nalogo. Na srečanju s Fran-
cijo bo seveda pela drugačna pesem.
Tako ali drugače pa je tudi sinočnja
zmaga pomembna, vsaj za vzdušje v
Milutinovičevi reprezentanci, ki je bi-
lo po porazu z NDR močno načeto. ~

EP »under 21«: Italija šestkrat uspešna

Luksemburg - Italija 0:6 (0:4)

STRELCI: v 2' De Napoli, v 7' in
35' Baldieri, v 45' Mancini iz enajst-
metrovke, v 46' in 82' Vialli.

LUKSEMBURG — Kot je bilo pri-
čakovati, je italijanska reprezentan-
ca v sinočnjem izločilnem srečanju
8. skupine za nogometaše pod 21. le-
tom zanesljivo in visoko premagala
skromno postavo Luksemburga. Ita-

lijani so si odprli pot do visokega slava
že po prvih sedmih minutah, ko so
z De Napolijem in nato Baldierjem
dosegli dva gola.

LESTVICA

Italija	3	2	1	0	12:2	5
Belgija	2	1	1	0	6:2	3
Luksemburg	3	0	0	3	2:16	0

Preostali tekmi: Luksemburg - Bel-
gija (20. 11.) in Italija - Belgija
(18. 12.).

Nogomet: včeraj več kvalifikacijskih srečanj za SP v Mehiki

Tudi Anglija in Portugalska

Včeraj so odigrali več kvalifikacij-
skih srečanj za SP v Mehiki. Za lep
podvig je poskrbela Portugalska, ki
je v gosteh premagala ZRN in se je
tako z Zahodnimi Nemci kolo pred
koncem uvrstila na SP. Tudi Angli-
ja si je prislužila vizum za Mehiko z
visoko zmago proti Turčiji.

Od ostalih izidov gre omeniti zma-
gi Danske in SZ v 6. skupini.

Skupina 2

ZRN — Portugalska 0:1 (0:0)

STRELEC: v 54' Veloso.

ČSSR — Švedska 2:1 (1:1)

STRELCA: v 7' Corneliussen, v 41'
in 67' Vižek.

LESTVICA

Zah. Nemčija	7	5	1	1	20:7	11
Portugalska	8	5	0	3	12:10	10
Švedska	7	3	1	3	12:8	7
Malta	7	0	1	6	5:23	1
Čehoslovaška	7	3	1	3	9:10	7

ZRN in Portugalska sta se že uvr-
stili na SP. Preostali tekmi: ZRN -
ČSSR in Malta - Švedska (17. 11.).

Skupina 3

Romunija — S. Irska 0:1 (0:1)

STRELEC: v 29' Quim.

Anglija — Turčija 5:0 (4:0)

STRELCI: v 14' Waddle, v 18' Line-
ker, v 35' Robson, v 42' in 53' Lineker.

LESTVICA

Anglija	7	4	3	0	21:2	11
Sev. Irska	7	4	1	2	8:5	9
Finska	8	3	2	3	7:12	8
Romunija	7	2	3	2	9:6	7
Turčija	7	0	1	6	1:21	1

Anglija se je matematično uvrstila
na SP. Preostali tekmi: Anglija - S.
Irska (13. 11.); Turčija - Romunija
(14. 11.).

Skupina 6

Norveška — Danska 1:5 (1:0)

STRELCI: v 40' Sundby (N), v 56'
Laudrup, v 66' Lerby, v 69' Elkjaer,
v 75' in 79' Berggreen.

SZ — Irska 2:0 (0:0)

STRELCA: v 61' Čerenkov in v 90'
Protasov.

Danska	7	4	1	2	13:5	9
Sov. zveza	7	3	2	2	12:8	8
Švica	7	2	3	2	4:9	7
Irska	7	2	2	3	4:6	6
Norveška	6	1	3	3	3:8	4

Preostale tekme: SZ - Norve-
ška (31. 10.); Švica - Norveška in
Irska - Danska (13. 11.).

Belgija - Nizozemska 1:0 (1:0)

BRUSELJ — Z zadetkom Vercaute-
rna v 20' je sinoči Belgija v prvem
dodatnem kvalifikacijskem srečanju
za SP premagala Nizozemsko, ki je
ostala že od 4' brez Kiefta (izključen).
Povratna tekma bo 20. 11. v Rotter-
damu.

Maradona nared

NEAPELJ — Diego Maradona je
povsem nared po poškodbi na nogi in
tako je demantiral vesti italijanskega
tiska, da zaradi te poškodbe nekaj
časa ne bo mogel igrati.

Včeraj so igrali več kvalifikacijskih srečanj za nogometno SP v Mehiki. Tako
je bila zelo pomembna tekma tudi v Moskvi med Sovjetsko zvezo in Irsko.
Zmagali so zanesljivo Sovjeti z 2:0, ki so s tem uspehom na dobri poti, da
se uvrstijo v sklepni del v Mehiki. Na sliki: posnetek z včerajšnje tekme
v Moskvi

Avtomobilizem: Velika nagrada Južne Afrike

Danes poskusne vožnje

JOHANNESBURG — Kljub neredom
in ostremu zatiranju črnega ljud-
stva je »karovana formule 1« že na
prizorišču Velike nagrade Južne A-
frike v Kyalamiju. Da po vsej dr-
žavi črnici zahtevajo najosnovnejše
človeške pravice in da policija v kali
brutalno zatira vsak protest, to ver-
jetno bolj malo zanima magnate for-
mule 1, ki takih problemov seveda
nimajo. Kaj pa bi se sicer ukvarjali s
to problematiko, saj v njihovem »cir-
kusu« krožijo težke milijarde in vsaka
prekinitev ali preložitve pomeni o-
gromno denarno škodo...

Tako ali drugače, danes bodo prve
uradne poskusne vožnje za to VN, ki
glede naslova za svetovnega prvaka
ne pomeni več ničesar. Francoski pi-
lot Alain Prost si je namreč že dve

tekmi pred koncem zagotovil prestižni
naslov. Ferrari pa upa, da bi si zago-
toval vsaj prvo mesto na lestvici za
avtomobilске hiše. Toda tudi v tej
konkurenci je McLaren favorit.

Formula 1: VN Argentine

BUENOS AIRES — Avtomobilski
klub Argentine je izjavil, da je pri-
pravljen organizirati Veliko nagrado
Argentine v formuli 1, le v primeru,
da država pri tem ne bo imela ni-
kakršnih stroškov.

Rossi zopet poškodovan

MILAN — Na včerajšnjem treningu
se je Milanov nogometaš Paolo Rossi
zopet poškodoval. »Nič hudega,« je
izjavil zdravnik Monti, »Rossi pa bo
moral še nekaj dni počivati.

V 1. kolu: Italija - Paragvaj in Jugoslavija - SZ

Žreb Davisovega pokala

LONDON — Včeraj so izžrebali pa-
re prvega kola Davisovega pokala
(»svetovna skupina«), ki bo od 7. do
9. marca 1986.

Tako Italija kot Jugoslavija bosta
prvo srečanje opravili doma. Italijani
bodo igrali proti Paragvaju, Jugosla-
vija pa proti Sovjetski zvezi. Tako
»azzurri« kot »plavi« imajo možnost,
da se uvrstijo v nadaljnje kolo. Res
je, Paragvajci uvrščajo odličnega
Peccija, toda Italijani bi lahko z do-
bro sortirano ekipo premostili »para-
gvajsko oviro«. Sovjetski tenis je v
vzponu, toda če bodo Jugoslovani po-
novili nastop kot proti Franciji, po-
tem so v tem srečanju favoriti.

Nosilci pri žrebu so bili: ZRN, ZDA,
Avstralija, Španija, ČSSR, Paragvaj
in Švedska.

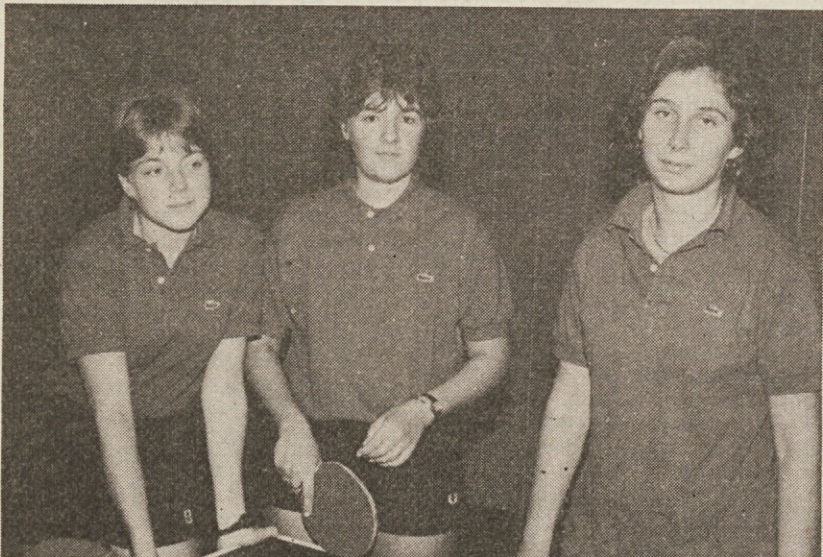
Žreb pa je dal naslednji izid: Mehi-
ka - ZRN; Ekvador - ZDA; Nova Ze-
landija - Avstralija; Velika Britanija -
Španija; Jugoslavija - SZ; Indija -
ČSSR; Italija - Paragvaj; Danska -
Švedska.

»Pokal Libertadores«

BUENOS AIRES — Argentinos Ju-
niors iz Buenos Airesa (prvak Ar-
gentine) in America iz Calija (prvak
Kolumbije) bosta danes igrala prvo
finalno srečanje za »Pokal Liberta-
dores«, ali za naslov južnoameriškega
prvaka.

Kot je znano, bo zmagovalcu v
tem srečanju nato igral za naslov
medcelinskega pokala proti evropske-
mu prvaku, to je proti Juventusu.

Domovke upravičile zaupanje

Sklep vodstva Domovih namiznoteniških igralk, da vpiše ekipo v prvenstvo
C lige, je bil očitno pravilen. Primerno okrepljene z Vrtojčbčanko Vodopiv-
čevo so domovke že v drugem kolu slavile prepričljivo zmago, izkazale pa
so se prav vse tri igralk. Na sliki (od leve proti desni): Fabbrova, Vodo-
pivčeva in Lutmanova

Naš motociklist Danilo Štoka razočaran nad letošnjo sezono

»Le da bi imeli drugačne finančne pogoje...«

Slovenskemu motociklistu Danilu
Štoki, članu Primotor kluba in tekmo-
valne skupine Archimoto, v zadnji
dirki za italijansko prvenstvo v F 1
v Vallelungi sreča res ni bila naklo-
njena: že med petkovimi prostimi po-
izkusnimi vožnjami je namreč odpo-
vedal motor njegovega suzukijskega in-
ker team zaradi pomanjkanja zado-
stnih finančnih sredstev, žal, nima na
voljo rezervnega motorja, manjkali
pa so tudi ustrezni nadomestni deli,
se Štoka ni mogel udeležiti poizkus-
nih voženj, kaj šele nedeljske dirke,
ki jo je osvojil znani motociklist Lu-
chinelli, medtem ko je prvak kate-
gorije postal ravnotako priznani dir-
kač Ferrari.

Letošnji obračun Štokes ostaja tako
pri dveh končnih uvrstitvah: enemu
petemu in enemu šestemu mestu, pri
čemur velja poudariti, da je v Misa-
nu le napaka enega od redarjev dirke
preprečila našemu tekmovalcu, da bi
osvojil drugo mesto. V ostalih štirih
nastopih je ostal Štoka brez uvrstitve.

Štoka smo po telefonu vprašali naj
nam sam pove, ali je z letošnjimi na-
stopi zadovoljen, iz njegovih odgovo-
rov pa preveva dokajšnje razočaranje.
»Obračun je slab. S teamom Archi-
moto smo se lotili prvenstva z veli-
kim navdušenjem in tudi s precejš-
njimi ambicijami. Nismo se hoteli za-
dovoljiti s povprečnimi uvrstitvami,
hotelimo biti pri vrhu. Res smo
imeli precej smole, toda glavni raz-

log, zaradi katerega nismo dosegli
načrtovanih uspehov, je v slabih fi-
nančnih pogojih, ki so vplivali na re-
zultate. Obrnili smo se tudi na neka-
tera slovenska podjetja, da bi našli
ustrezno pomoč. Obljub je bilo dosti,
toda denarja nič.

»Verjetno pa je tudi konkurenca ze-
lo ostra, smo namignili.

»Res je. Tekmujejo asi, kakršni so
Luchinelli in Ferrari, so štirje od
konstruktorjev uradno priznani motor-
ji, toda to ni opravičilo za slabe re-
zultate. Hoteli smo doseči več in bi
tudi lahko več dosegli, le da bi ime-
li drugačne finančne pogoje. Še stro-
ški za vpisnino so šli iz mojega žepa.«

»Kaj pa prihodnje leto?«

»Kaj naj rečem? Moramo zadevo
še preučiti, prav lahko pa se zgodi,
da bom odnehal...«

Upajmo, da le ne bo tako in da se
bo vendarle našlo koga, ki bi bil pri-
pravljen konkretnije podpreti tega
našega zaslužnega športnika v njego-
vem težkem boju v svetu bolidov. (ak)

Odbojka: v pokalu F-JK za deželne ligaše

Tudi štiri naše ženske šesterke

V soboto start Sloge (D liga) in Brega
Prihodnji teden še Dom Agorest in Sloga (C-2 liga)

V soboto se prične žensko odbojarsko tekmovanje za »Pokal dežele FJK 1986/86«, na katerem imajo pravico do nastopanja ekipe, ki bodo v letošnjem prvenstvu nastopale v C2 in D ligi. Organizatorju se je prijavilo 22 ekip, ki so jih razdelili v 6 skupin po tri ekipe in eno s štirimi ekipami.

Na tem turnirju bo dobro zastopana tudi slovenska odbojka, saj so se prijavili Breg, Dom Agorest ter Sloga z dvema ekipama. Dom Agorest in Sloga bosta začela s tekmami prihodnjo soboto. Goričanke so v skupini z Intrepido iz Mariana in Volley Clubom iz Trziča. Sloga (ekipa iz C2 lige) pa bo imela za nasprotnika ekipo Le Volpi in Nuova pallavolo Trie-

ste. Breg in Sloga (D liga) sta bila vključena v skupino štirih ekip, zato bosta s tekmami začela že to soboto. Za obe ekipe bo ta turnir, ki bo trajal vse do začetka prvenstva D lige, izredno dobrodošel, da bosta trenerja lahko preverila formo svojih varovank in tako do prvenstvenih bojov skušala odpraviti morebitne pomanjkljivosti.

V obeh ekipah je prišlo v primeirji z lanskim prvenstvom do sprememb. Breg se je, kot znano, odpovedal nastopom v C-1 ligi, ekipo iz D lige pa bodo sestavljale nekatere igralke, ki so lani nastopile s prvo šesterko ter mlade perspektivne odbojkarice, ki so lani osvojile prvenstvo 1. divizije.

Do sprememb je prišlo tudi pri Slogi. Nekatere ključne igralke, ki so lani nastopile v D ligi, so letos prestopile v prvo ekipo, iz tretje pa so prestopile nekatere mlade igralke. Ta ekipa je izredno mlada, manjkajo ji teknovalne izkušnje, zato bo tak turnir tudi Slogi še kako dobrodošel.

Urniki sobotnih tekem, ki bodo v Dolini, je naslednji: ob 17.00 Breg - CUS, sledi Killjoy - Sloga D, sledi CUS - Killjoy.

Naj omenimo, da se bodo v naslednjo fazo tekmovanja uvrstile vse prvovršene ekipe iz vsake skupine, v skupini, kjer nastopata Breg in Sloga D pa napredujeta dve ekipi.

INKA

KOŠARKA: TROFEJA MESTA TRST

Borovi dečki trdno na čelu lestvice

Bor — Libertas 129:51 (77:17)

BOR: Berdon 15, Jelerčič 2, Presl 2 (0:3), Prelec 20 (2:6), Doles 2, Sterni 7 (1:3), Oberdan 20 (3:5), Bajc 7 (1:3), Arena 19 (3:4), Tavčar (0:2), Azman 25 (0:2), Danieli 10 (2:3).

TRI TOČKE: Berdon, Oberdan in Azman.

Borovi dečki so v drugem kolu turnirja za Trofejo mesta Trst gladko premagali okrnjeno ekipo Libertas. »Plavi« so takoj prevzeli pobudo in s hitrimi ter natančnimi meti z razdalje polnili nasprotnikov koš. Vsi razpoložljivi igralci so stopili na igrišče in se izkazali. Od posameznikov bi omenili predvsem Prelca in Berdona, ki sta uspešno zaključevala protinapade.

Prihodnjo tekmo turnirja, gre v bistvu za troboj, bodo borovci odigrali šele v nedeljo, 3. novembra, ko se bodo pomerili s Servolano, katero so v prvem delu že premagali.

Začasna lestvica turnirja je naslednja: Bor 4, Servolana in Libertas 2. (Servolana in Libertas imata tekmo manj.)

L. Furlan

Koristna preizkušnja Mebla v Pordenonu

PORDENON — V okviru priprav na prvenstvo B lige je združena ženska odbojarska ekipa Meblo v torek zvečer odigrala v Pordenonu prijateljsko tekmo s tamkajšnjim Mobilcatologom, starim znancom, ki mu je lani le za las ušlo napredovanje v A-2 ligo in je tudi letos eden glavnih favoritov drugoligaškega prvenstva.

Proti nasprotniku, ki je bil že lani nepremagljiv in se je letos ojačil še z dosedanjim A-1 ligašico Cassana Danielo Turchet, je Meblo tesno izgubil s 3:2. Treba povedati, da je naša združena ekipa igrala brez obolele Beograđanke Markovičeve. Oba trenerja sta preizkusila vse razpoložljive igralke, zato je končni izid res postranskega pomena. Okvirno lahko rečemo, da so hile Pordenončanke uspešnejše, ko sta bili na igrišču glavni postavi, Meblo pa je bil boljši, ko so igrale menjave. Vsekakor je šlo za doslej najbolj zanimivo preizkušnjo Mebla, ki je seveda nakazala trenerju Drašiču glavne pomanjkljivosti in vr-

line ekipe. Med prve treba prišteti slabši sprejem servisa in neprecizno obrambo, to sta elementa, ki jima pri Meblu doslej niso namenili posebne pozornosti in ju zato lahko še mnogo izboljšajo. Po drugi strani pa velja poudariti, da so bile naše igralke res nezadržne.

Kar se tiče pokalne tekme s Kennedyjem, na kateri ni bilo sodnikov, velja beležiti pomembno novost. Odbojarska zveza je izrazila pripravljenost, da potrdi za veljavnega rezultat prijateljske tekme (zmaga Mebla s 3:0). Dovolj je, da se s sklepom strinja tudi Kennedy, od katerega pričakujejo brzjavni pristanek. S tem bi se zveza izognila povračilu stroškov videmskemu klubu za spodletelo gostovanje, videmski klub pa ne bi bil prisiljen znova odpotovati v Nabrežino, kjer, kot je bilo razvidno v soboto, pri vsej dobri volji nima možnosti, da bi Meblu iztrgal zmago.

Izid druge tekme skupine sedem: Mogliano - Torriana Gradišče 3:0.

Andrej Žagar o Jadranovih tekmah

Bogatejši smo z izkušnjami izboljšati pa moramo met

Tudi pred domačo publiko smo v drugem kolu prvenstva B lige morali priznati poraz proti enemu od favoritov prvenstva — moštvu Cagiva Varese. Tekmo smo začeli s štirimi visokimi igralci in enim voditeljem i-

gre, da bi se lahko uspešno kosali z nasprotnikom v skoku. Dogovor pred tekmo je tudi bil, da moramo več prodirati in izsiljevati proste mete. In prav prosti meti so bili po mojem mnenju odločilen faktor za razliko desetih točk v korist gostov. Od enainvajsetih smo jih zadel samo deset, in tako teoretično izgubili enajst točk v napadu. Seveda je tole teorija, saj nobena ekipa ne izvaja proste mete sto odstotno, toda razlika bi bila bistveno manjša že ob povsem normalni realizaciji. Poleg tega je pri Cagivi presenetil visoki Luccarelli z metom 5 na 5 s pol razdalje, kar za tako visoke igralce ni običajno. Po drugi strani pa naši centri v prvem polčasu niso niti približno metli tako kot so sposobni. Tako smo na odmor odšli z desetimi točkami zaostanka in s tremi igralci s tremi igralci s po tremi osebnimi napakami. V drugem delu smo do 5. minute razliko zmanjšali na sedem točk s 44:51, toda nato dovolili gostom delni rezultat 9:0 in visoko prednost 16 točk. Ta razlika je bila nato za goste dovolj velik kapital za končno zmago.

Kakšni so vtisi po 2. kolu? Nedvomno smo imeli opravka z boljšim nasprotnikom kot v Montecatiniju. Ekipa Cagive je bolj popolna na vseh igralnih mestih in tudi izkušenejša. Verjamem njihovemu trenerju, da so sposobni igrati tudi veliko bolje. Kaj pa mi? Po mojem mnenju smo igrali bolje kot v prvem kolu, gledano kot celota pa je obramba boljša kot napad. Nikakor ne moremo biti zadovoljni z realizacijo in bo treba temu faktorju posve-

titi na treningu več pozornosti.

Še beseda, dve o sojenju. Mešani sodniški par na noben način ni odločil o zmagovalcu, zameriti pa jima gre, da sta svojo vlogo na tekmi prevečkrat poudarjala. Tudi kompenziranje v zaključku tekme kaže na to, da nista imela svojega dne. Omenil bi rad še tri tehnične napake, ki so nam bile dosojene. To na noben način ni dobro ogledalo za ekipo, pa če so bile dosojene upravičeno ali ne. Iz vseh treh smo namreč po nepotrebnem prejel 5 točk. Zaradi dveh sta tudi dva igralca morala z igrišča, eden celo pri šestih točkah razlike in ko smo bili z igro v napadu v vzponu. V bodoče bo potrebna večja disciplina ne samo na igrišču, temveč tudi na klopi, saj smo tudi tretjo tehnično napako dobili, ko eden od fantov ni znal zadržati jezika za zobmi.

V nedeljo gostujemo v Trevigliu, ki ima po dveh kolih dve točki. V drugem kolu so tesno izgubili v Ferrari, za katero imamo podatke, da igra izredno agresivno ob odlični telesni pripravljenosti. Ekipa Treviglia ima v svojih vrstah tudi štiri dvometraše, od katerih je najvišji Codevilla z 210 centimetri. Tudi na zunanjih pozicijah so zelo visoki, saj njihov najnižji igralec meri 185 centimetrov. Čaka nas torej zopet težka borba za vsako žogo. Na vsak način se ne predajamo vnaprej, temveč bomo tudi to pot igrali na zmago. Za nekaj izkušenj smo po dveh kolih B lige že bogatejši in jih moramo na vsak način izkoristiti.

Lestvica po dveh kolih se je razdelila v tri tabore: šest ekip ima ves možni izkupicek, štiri imajo polovičnega, zadnjih šest ekip pa še nismo okusili slasti zmage. Verjetno bo prišlo v naslednjih kolih še do bistvenih premikov, saj na primer Sweda Pordenon nikakor ne sodi na rep lestvice.

V tem tednu treningi potekajo normalno, nekaj igralcev je pestila gripa, toda upam, da bomo v nedeljo vsi zdravi in bomo v polni postavi odpotovali v Treviglio.

ob robu naših nogometnih igrišč

Sovodenjci doslej presegli vsa pričakovanja

ce z možnostmi, da ta položaj obdržijo tudi v bodoče. Predpostavljamo, da to še ne pomeni veliko, saj je prvenstvo dolgo in treba bo odigrati še odločilna srečanja z neposrednimi tekmeci za napredovanje. Dejstvo pa je, da je ekipa ob sotočju Soče in Vipave le dosegla pomembne rezultate.

O tem se lahko prepričamo tudi, če prebiramo krajevne časopise in revije, ki v naslovih poudarjajo uspeh Marsonovih varovancev. To tudi zaradi dejstva, ker Sovodenjci, pred pričetkom prvenstva, niso bili med resnejšimi kandidati za napredovanje.

Sicer se trenutni položaj sovođenjske ekipe odraža tudi v sami občini, v kateri se je zanimanje za domače moštvo precej povečalo in vse kaže, da se bo odslej ob robu nogometnega pravokotnika zbiralo več ljudi. To pomeni za ekipo dodatno psihično obremenitev, kot tudi to, da bodo sedaj vsi nasprotniki dali vse od sebe, da bi premagali vodečie Sovodenjce.

To breme pa bodo menda slovenski igralci znali zlahka prenašati, saj je trener letos sestavil dobro ekipo, ki meri predvsem na konkretnost. Obrambna vrsta je prav goto-

vo ena najboljših v tem prvenstvu. Lanskemu ogradju se je pridružil Bicciali, ki je več let nastopal v višjih kategorijah in to je na igrišču tudi pokazal. Na sredini igrišča razpolaga trener z vrsto izkušenih igralcev, ki verjetno imajo le eno hibo: so prepočasni. V napadu pa je treba stvari še urediti, tako da bo ekipa poleg Butkoviča dobila še drugega igralca, ki bo ustvarjal preplah v kazenskem prostoru.

Povedati pa je treba, da Sovodenj-

ci še vedno igrajo v nepopolni postavi, saj so zaradi poškodb odsotni nekateri igralci, v prvi vrsti Edi Gerget, bivši nogometaš Mladosti, od katerega si vsi pričakujejo, da bo nekoliko razživel sredino igrišča, ji dal večjo hitrost. Če se dan pozna po jutru, potem lahko rečemo, da se za Sovodenjce obeta dobro in uspešno prvenstvo. To pa še ne pomeni napredovanje, kot nekateri najbolj optimistični navijači že napovedujejo.

Rudi Pavšič

Na sliki: branilec Moreno Marson in vratar Sandi Gerget, ki dajeta sovođenjski obrambi urecejšnje gotovost.

Gajin član in Zarjina mladinka diskvalificirana

Disciplinska komisija nogometne pokrajinske zveze je za eno kolo diskvalificirala Gajinega nogometaša Enza Pečarja. Kar se tiče mladinskih kategorij sta bila v prvenstvu under 18 s prepovedjo igranja kaznovana tudi člana Zarje Ariano Borelli in Stefano Zeugna. Borelli je bil diskvalificiran za dve koli, Zeugna za eno. Oba sta bila izključena med nedeljsko tekmo proti ekipi Sant'Andrea (končni izid 1:1).

obvestila

ŠD BREG — SMUČARSKA SEKCIJA obvešča, da bo ob sredah in petkih predsmučarska telovadba pri Domju od 20. do 22. ure. Prijave na kraju samem. Istočasno bo tudi vpisovanje za otroke (začetnike) na plastični stezi. Informacije v večernih urah — Tel. 040/228-609.

ŠZ DOM obvešča, da so treningi minibasketa v telovadnici Kulturnega doma ob torkih od 15. do 16. ure in pa ob petkih od 14.30 do 15.30.

ŠZ DOM obvešča vse mlade košarkarje letnikov 1973-1974 (propaganda), da so treningi v telovadnici Kulturnega doma ob torkih od 18. do 19. ure in pa ob četrtkih od 16. do 17. ure.

MEBLOVI ABONMAJI V PRODAJI Abonmaji združene ženske odbojarske ekipe Meblo, ki letos nastopa v drugi italijanski ligi, so v prodaji pri matičnih društvi: SZ Bor, ŠD Breg, ŠD Kontovel, SZ Sloga ter ŠD Sokol. Cena letošnjega abonmaja je ostala nespremenjena, za enajst domačih tekem je 20 tisoč lir. Mladina izpod 16 let bo imela prost vstop.

REKREACIJSKI ODSK ŠK KRAS prireja ob torkih ob 21. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku moško rekreacijsko telovadbo. Prijave na kraju samem.

ALPSKA SEKCIJA SK DEVIN priredi ob ponedeljkih in petkih ob 20. do 21. ure telovadbo za odrasle v telovadnici osnovne šole v Devinu. Za prijave telefonirati na št. 200-236 v večernih urah ali na kraju samem.

Furlan

SONY

GRUNDIG

IMPERIAL PHILIPS

TELEFUNKEN

Shineldo

INNO-HIT

HITACHI

PIONEER

NORDMENDE

COMPTON

SPECTRUM

TRST - Ulica Muratti 4 - Telefon 795542

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Moli oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

17. oktobra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Javni delavec - ropar

BONN — Nemci so dobili novo »zadevo«. Zanj je poskrbel 52-letni Hans Peter Scholl, po poklicu odvetnik, sicer pa javni delavec v politiki in gospodarstvu. Ta človek, ki je bil 7 let predsednik liberalne stranke v Porenju in 16 let poslanec v deželnem svetu, je čez noč prišel na prve strani nemških časnikov kot ropar. Točno tako. Prav ste prebrali. Pri belem dnevu je 23. decembra iz zlatarne v Baden Badnu odnesel za 1,8 milijarde lir draguljev.

Rop je v stilu legendarnega junaka Arsena Lupina izpeljal skorajda brezhibno. Za tisti »skoraj« je poskrbel sam. Po ropu je sedel v svoj sinji mercedes, ustavljen v bližini Kochove zlatarne. Takrat pa ga je videlo nekaj oseb, ki so registrsko tablico (seveda na podlagi poizvedovanj policije) sporočile »naprej«. Policija je skrbno sestavila seznam fotografij vseh oseb, ki so bile tisti dan v bližini zlatarne. In med temi fotografijami je sin zlatarja 22-letni Dirk Greiling spoznal tudi sliko »dr. Zimmermanna«, ki je kupoval dragulj »sinjem«, vendar ga je poprej s pištolo prisilil, da ga je zvezal in ga onesvetil z udarcem po glavi.

Na razpravi v juliju, kjer je »dr. Zimmermanna« zagovarjal najboljši nemški penalist Egon Geis, je dr. Scholl dobro spopolnil ves svoj v Baden Badnu preživeli čas, je za razdobje med 15.30 in 16.20 ni imel trdnega alibija. To ga utegne pokopati.

Politika novega predsednika perujske vlade Alana Garcie Brzdanje inflacije dviga ugled

LIMA — Novi predsednik perujske vlade Alan Garcia si je v dveh mesecih, odkar je na oblasti, pridobil veliko popularnost med prebivalstvom. Odkod tak ugled za politika na čelu države, kjer je inflacija v zadnjih letih hudo prizadela že itak slabe življenjske pogoje prebivalstva in zamajala šibke temelje gospodarstva?

Čudno se sliši, toda predsednik Garcia si je zaslužil priljubljenost med perujskimi državljani prav zaradi političnih in gospodarskih ukrepov za brzdanje inflacije in okrepitev gospodarstva. Te pojme smo vajeni povezovati z ukrepi, ki zahtevajo žrtve

s strani državljanov, s povečanjem davkov, krčenjem socialnih izdatkov in podobnim.

V Peruju pa se je vlada odločila za nasprotno pot. Statistiki ugotavljajo, da so se v zadnjih dveh mesecih dohodki zaposlenih povečali za realnih sedem odstotkov, istočasno pa je inflacija prešla od »divjega galopa« na »polžovo pot«. Septembra so se življenjski stroški povečali za 3,5 odstotka, kar je velik uspeh za državo, kjer je v prejšnjih mesecih inflacija bila stalno nad deset odstotki.

Kateri so čudežni ukrepi Garcie vlade? Nič posebnega, bi lahko rekli: vlada je enostavno zamrznila ali celo znižala cene nekaterih življenjsko najbolj potrebnih dobrin, istočasno pa povišala minimalne plače. Istočasno se je država odrekla štirim odstotkom davkov na osebne dohodeke. Ti ukrepi niso bili sprejeti zgolj v zadovoljstvo najmanj premožnih plasti prebivalstva, pač pa imajo gospodarsko upravičenost, ki jo Garcia takole razlaga: »Cilj je ne samo v tem, da izboljšamo materialni položaj delovnih ljudi, pač pa tudi, da povečamo potrošnjo na tržišču, kar lahko spodbudi povečanje proizvodnje.«

Da to niso le besede, ampak resni nameni je vlada dokazala tudi z ukrepi, ki so prizadeli cvetočo bančni sistem, a bodo obenem dobrodošli za ponovno okrepitev gospodarske proizvodnje. Vlada je močno zmanjšala

bančne obresti, ki so do pred kratkim bile za podjetje neznosno visoke, saj so za posojilo morala plačevati do 280 odstotkov obresti. Zaradi tega je bila proizvodnja šibka, rasle so cene, banke pa so seveda izredno cvetele. Vse to hoče Garcia odpraviti.

Rast domače proizvodnje skuša vlada spodbuditi tudi z omejevanjem uvoza tujih proizvodov. Z uvozom so namreč doslej bogateli le nekateri posamezniki, toda tuja konkurenca je v bistvu uničila domačo proizvodnjo na marsikaterem področju. Mnoge tovarne, ki so jih takrat zaprli, se z novo gospodarsko politiko perujske vlade pripravljajo na ponovno odprtje. Predsednik Garcia upa, da bo v kratkem uspel zagotoviti ne samo zmanjšanje inflacije in povečanje plač, ampak tudi nova delovna mesta za tisoče perujskih državljanov.

● RIM — Kirurgi plastičnih operacij morajo pacientom predstaviti vse možne posledice takšnega posega. Tako je razsodilo kasacijsko sodišče, ki se je ukvarjalo s pritožbo neke plesalke (»slacičpuncce«). Dekle je bilo namreč prizadeto, ker operacija na prsih ni dala zaželenega rezultata. Če bi vedela, da obstaja tudi takšna možnost, ne bi šla pod nož. Toda tega ni mogla vedeti, ker ji zdravnik tega ni povedal. Pokazal ji je samo slike takšnih pacientk, pri katerih so se povešene prsi po operaciji napele kot pri najstnicah.

Aspirin proti infarktu

WASHINGTON — Na podlagi zdravniških raziskav je ameriško zdravstveno ministrstvo potrdilo domnevo, da je mogoče z uživanjem enega aspirina na dan uspešno preprečevati drugi srčni infarkt. Nadaljujejo pa raziskave, da bi ugotovili, če je z aspirinom mogoče preprečiti srčni infarkt pri zdravih ljudeh.

Če je to res, bodo v ZDA letno lahko rešili od 30 do 50 tisoč življenj. Poslej bodo zdravniki lahko predpisovali aspirin in tako preprečevali srčne napade ali zmanjšali njihovo pogostnost.

Guinnessovi rekordi

NEW YORK — Novi dosežki za Guinnessovo knjigo rekordov. Za novi rekord v poljubljanju sta poskrbela 30-letni Eddie Levin in 26-letna Delphine Chra. Poljubljala sta se 17 dni, 10 ur in 30 minut. Ni treba posebej poudariti, da sta uspeh proslavila... s poljubom. Razlagalci rekorda niso povedali, kako sta »tekmovalca« urejevala prehrano in spanje.

Za rekord sta poskrbela tudi Kanadčana Daniel Glada in Normand St. Pierre, ki sta se na vrtljaku z brzino 40 km na uro vozila 503 proti 386 uram, kolikor je znašal poprejšnji rekord.

Električni avto

LONDON — Podjetje, ki je v Veliki Britaniji izdelalo prvi električni avto je šlo v stečaj. Predvidevalo je proizvodnjo 100.000 vozil na leto, pa je pordalo komaj 4000 od 9000 izdelanih vozil. Firma je šla pod rdečo črto za 1,7 milijarde lir. Vse kaže, da je bila poglobljena napaka v načinu reklamiranja tega enosedežnega vozila na treh kolesih. Namesto da so govorili o prvem električnem avtu, bi morali povedati, da prodajajo »luksuzno igralko«, je dejal stečajni kurator.

Vozilo je imelo avtonomijo 40 km in so se z njim lahko vozile osebe, starejše od 14 let.

Za stavo popil 50 kozarčkov žganja

BONN — Komaj 15 let stari mladenič je v nekem lokalu v Schaafheimu, nedaleč od nemškega mesta Darmstadt, spil drugega za drugim kar 50 kozarčkov žganja in kljub temu preživel. Ne samo, pač pa je z lastnimi nogami negotovo odkorakal iz lokala, dokler se ni zgrudil v nezavest. Rešil ga je naključni poseg osebja za prvo pomoč: takoj so ga peljali v bolnišnico, kjer so mu sprali želodec in mu tako rešili življenje.

Kot je odkrila policija, so okoliščine podviga skoraj neverjetne. Zdi se, da je 51-letni gost v lokalu za stavo ponudil trem mladeničem, da jim plača vso pijačo, ki jo zmorejo popiti, preden se zgrudijo na tla. Vse to ob tistem privoljenju lastnice lokala in dveh natakarev, ki so trem mladolietnikom nalivali žganje. Vse štiri, brezvestnega stavca in osebe lokala, je policija prijavila zaradi povzročitve poškodb in zavajanja mladoletnikov.

Italijanska visoka moda se uveljavlja v svetu

RIM — Prav gotovo je ni postavke v italijanskem gospodarstvu, ki bi bila tako aktivna, tako v vzponu, kot je prav italijanska moda. Modni ustvarjalci si upravičeno manejo roke, saj sklepajo prav v teh dneh lepe kupčije s kupci iz raznih delov sveta za modne kolekcije, ki so jih v teh dneh predstavili tako v Firencah, Milanu, v Rimu, pa tudi v Benetkah. Če se je še do nedavna govorilo o tem, da je francoska visoka moda, kljub vsemu, še vedno prva na svetu, lahko sedaj že rečemo in trdimo, da ima prav tolikšen, verjetno pa celo večji uspeh in odmev italijanska moda, ki se zna prilagoditi raznim okusom, potrebam in tudi zahtevam, istočasno pa ohranjati tiste prvine, ki jo od drugih ločijo in ki jo delajo v očeh žensk, pa tudi moških, zelo privlačno, mikavno — skratka lepo.

Naj vas ne zavajajo, drage čitateljce, barvne kombinacije, ki jih vidimo letos v jesenskih in zimskih kolekcijah. To so močne barve, ki človeka na prvi pogled prav šokirajo. Teh barvnih kombinacij prihodnje leto ne bo več.

Modni kreatorji morajo pač vedno ustvarjati nekaj novega in prve, ki so na »sudar« so prav barve, ki bodo prihodnje leto ponovno bolj umirjene, bolj pastelne. Če si boste torej nabavljale za letošnjo jesen in zimo puloverje, majice, obleke in plašče v sedanjih močnih barvah, potem glejte, da ne potrošite zanje preveč denarja. Če se držite mode, jih prihodnje jesen in zimo ne boste mogle več uporabiti, temveč boste morale izbirati med novimi barvami.

Tudi dolge hlače ne bodo več glavni element vsake ženske garderobe. Res je, da so jih modni ustvarjalci še vedno vključili tudi v svoje bodoče kolekcije, toda v manjšem številu, kot doslej in če so jih že predvideli, niso le-te strogo moško krojenje, temveč imajo bolj mehke linije, ki žensko telo nekoliko ovijajo, a ga puščajo bolj žensko.

Seveda so tudi tu izjeme, ki pa potrjujejo pravilo. Že slika, ki jo objavljamo, kaže model kompleta, ki ga sestavljajo klasično krojene hlače, brezrokavnik in velik klobuk, kar vse

spominja na kavbojsko oblačilo. Modni ustvarjalci so namreč pomislili tudi na mlade, ki se ne bodo tako hitro prilagodili novim zahtevam mode in so tako pripravili več modelov tudi zanje, da ustrezajo njihovim željam, ki se pa po kroju, po izbiri barv in po raznih dodatkih vendarle približujejo težnji, ki hoče osvoboditi žensko iz mode uniseza in jo postaviti tudi na terenu dolgih hlač in podobnih kombinacij na lastne noge.

Modne revije se niso še zaključile, še marsikaj novega bodo modni kreatorji ustvarili in prikazali. Obeta se nam torej moda, ki naj bi zajela čimveč ženskega, pa tudi moškega sveta — moda, ki naj bi ustrezala sedanjim potrebam in zahtevam življenja, pa tudi našim odnosom do estetike — do lepšega in bolj urejenega izgleda.

N. L.

● VITTORIA (RAGUSA) — Financarji so odkrili nasad marihuane v topli gredi. Gre za največjega izmed 55 doslej odkritih nasadov tega mamila na zahodni Siciliji.

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

MOŠKI V FIVE FINGERSU SO NE-MUDOMA POPRIZELI ZA SIMONOV PREDLOG, NAT BI ZGRADILI ŽAGO.

KMALU JE NA OBREZJU GORNJEGA JEZERA ODEKHAL ZVOK ŽAGE IN MALI VLAČILEC JE ZAČEL REDNO ODVAZATI LES.

PIERRE JE ŽALOSTNO OPAZOVAL, KAKO SE ZARADI ŽAGE ČUDOVITI GOZD VSE BOLJ REDČI...

NIKOLI NI PUSTIL, DA BI BILE ZVALI LACHE... POZIMJI SO SE SRHE HRANILE SKUPAJ Z NJEGOVO GOVEDJO.

PIERRE JE BIL ZADOVOLJEN S SVOJIM ŽIVLJENJEM, LE KERKO SI JE SE ZELEN...

NJEGOVO UPANJE SE JE ZAČELO URESNIČEVATI NA MALCE NEPRIZNAN NAČIN... NJEGOVO OSEMNAJSTLETNI SIN SE JE ZALUTUEL V MARIJO, KERKO JACQUESA THIEBOU...

Odkrili so ga v nekaterih državah ZDA Žlahtni plin radon kriv za raka na pljučih

PHILADELPHIA — V številnih državah v ZDA začenjajo jemati izredno resno v poštev hude posledice prevelikega širjenja radona za človeško zdravje, žlahtnega plina, ki je v minimalni koncentraciji vedno prisoten v zraku. Na podlagi študije, ki jo je izdelala Zvezna agencija za varstvo okolja, so ugotovili, da nevarni radioaktivni plin povzroča v ZDA vsaj 9 tisoč smrti letno in da je za kajenjem glavni vzrok raka na pljučih. Vsaj milijon ameriških družin živi danes sredi nevarnosti okuženja s tem plinom.

V katerih okoliščinah postane lahko radon nevaren za človeka, medtem ko je njegova prisotnost v zraku v naravni koncentraciji povsem nenevarna? Znanstveniki razlagajo, da je prisotnost plina mnogo večja tam, kjer so prisotni določeni dejavniki: radon izločajo številni uranovi derivati, odpadki jedrskih elektrarn in nekateri odpadni materiali, ki jih uporabljajo v gradbeništvu. Vdihavanje plina postane izredno nevarno v zaprtih prostorih, ki omogočajo večjo gostoto.

Raziskovanje učinkov radona se je pričelo, potem ko so decembra lani ugotovili močno radioaktivnost v hiši, ki so jo zgradili nedaleč od neke jedrske elektrarne v Pennsylvaniji. Znanstveniki so v zraku izmerili 200-krat večjo gostoto radona kot pa v normalnih pogojih. Po njihovem mnenju bo izpostavljenost radioaktivnemu plinu v daljšem obdobju z 99-odstotno gotovostjo povzročila v vseh stanovanjih nastanek raka na pljučih.

Ta primer pa žal ni osamljen. Samo v Pennsylvaniji so ugotovili podobno visoko radioaktivnost v vsaj 3500 drugih stanovanjih. To je pripravilo zvezno državo, da je vložila kar tri milijone dolarjev v načrt, ki bo omogočil ugotavljanje nevarne prisotnosti radona v desetstisočih stanovanjih. Podobne načrte pripravljajo tudi v ducatu drugih ameriških zveznih državah, ki so med najbolj industrijskimi v ZDA in v katerih so v prejšnjih letih zgradili največ jedrskih elektrarn.

Da je takojšen poseg nujno potreben, je potrdil tudi drug podatek o nevarnosti radona, ki ga je pred kratkim objavil ameriški narodni svet za zaščito pred radioaktivnostjo. Po teh podatkih naj bi nevarna razširitev tega plina bila kriva za vsaj 20 tisoč smrti zaradi raka na pljučih letno, kar pomeni dobro šestino vseh smrtnih primerov, ki jih povzroča rak na pljučih.